

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ι. Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Α. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Ο αγροτικός τομέας της οικονομίας έχει ιδιαίτερη σημασία, στα πλαίσια της εθνικής προστάθειας για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, για τους εξής λόγους :

- α) Αξιοποιεί σημαντικούς εγχώριους φυσικούς πόρους .
- β) Απασχολεί το 29% περίπου του εργατικού δυναμικού της χώρας .
- γ) Εξασφαλίζει την διατροφή του πληθυσμού, διαδραματίζοντας έτσι σημαντικό ρόλο στην εθνική ανεξαρτησία .
- δ) Συμμετέχει στην διαμόρφωση του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών της χώρας, συμβάλλοντας στην εισροή σημαντικών συναλλαγματικών πόρων .
- ε) Παράγει το σύνολο των πρώτων υλών για την γεωργική βιομηχανία, και
- στ) Δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη πολλών άλλων δραστηριοτήτων στους τομείς της εμπορίας και της μεταποίησης .

Παράλληλα, ο τομέας αυτός αποτελεί την κοιλίδα των κοινωνικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών, που είναι αναπόσπαστα δεμένα με την εθνική μας φυσιογνωμία .

Επομένως η ύπαρξη υγιούς και δυναμικού αγροτικού τομέα συμβάλλει στην προστασία της εθνικής μας ανεξαρτησίας και αποτελεί προϋπόθεση για τη διαφύλαξη της εθνικής μας φυσιογνωμίας και την στήριξη της οικονομικής μας ανάπτυξης .

Β. ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Όπως ολόκληρη η οικονομία μας, έτσι και ο αγροτικός τομέας, είναι εξωστρεφής και δέχεται σημαντικώτατες επιδράσεις από το εξωτερικό περιβάλλον. Οι επιδράσεις αυτές πολλές φορές είναι τόσο σημαντικές, ώστε δικαιολογημένα να πιστεύεται από πολλούς ότι η αγροτική πολιτική είναι ετεροκαθοριζόμενη.

Δύο κυρίως Εξωελληνικοί μηχανισμοί επιδρούν στον καθορισμό της αγροτικής πολιτικής της χώρας μας, αυτοί είναι :

- α) Οι ρυθμίσεις της GATT και
- β) Οι επιταγές γενικότερων ή ειδικότερων πολιτικών και ρυθμίσεων της ΕΟΚ .

Ειδικότερα αναφέρουμε τα εξής:

1. ΟΙ ΔΙΑΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ GATT ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

Η GATT αποτελεί μία Διεθνή συμφωνία και συγχρόνως ένα Διεθνή Οργανισμό για την ρύθμιση των θεμάτων του διεθνούς εμπορίου και των δασμών . Βασική αρχή και στόχος αυτής της συμφωνίας είναι η απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου και η άρση όλων των περιορισμών που τυχόν υπάρχουν.

Η υλοποίηση αυτού του στόχου απαιτεί:

- α) Την κατάργηση των πάσης φύσεως δασμών και περιορισμών που εμποδίζουν την ακώλυτη κυκλοφορία των αγαθών και των υπηρεσιών από χώρα σε χώρα .
- β) Την κατάργηση μη δασμολογικών, αλλά ισοδυνάμου αποτελέσματος, μέτρων που δημιουργούν προσκόμματα στο διεθνές εμπόριο .
- γ) Την κατάργηση των πάσης φύσεως εξαγωγικών επιδοτήσεων ή επιδοτήσεων στην παραγωγή, που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και βάζουν τεχνητά εμπόδια

στο διεθνές εμπόριο .

Ο αγροτικός τομέας αρχικά είχε εξαιρεθεί από τις ρυθμίσεις της GATT .

Στον τελευταίο όμως " γύρο διαπραγματεύσεων " , τον " γύρο της Ουρουγουάης " , ένα από τα κύρια αντικείμενα είναι και η συμπερίληψη του αγροτικού τομέα στις ρυθμίσεις που ήδη εφαρμόζονται για τους άλλους τομείς .

Σε αυτές τις διαπραγματεύσεις , που η προγραμματισμένη λήξη τους ήταν για τις 7/12/90 , αλλά συνεχίζονται ακόμα , όλες τις Κοινοτικές χώρες τις εκπροσωπεί η ΕΟΚ και μόνο στις ψηφοφορίες ψηφίζουν οι εθνικοί αντιπρόσωποι .

Είναι σαφές , και από την διαδικασία που ακολουθείται , και από την μέχρι τώρα πρόοδο των διαπραγματεύσεων , και από τις ομάδες συμφερόντων που έχουν δημιουργηθεί και εκφράζονται , και από τις γενικότερες εκτιμήσεις που υπάρχουν , ότι αργά ή γρήγορα , με μικρές ή μεγαλύτερες μεταβατικές περιόδους , και με μικρότερες ή μεγαλύτερες εξαιρέσεις , τελικά θα υιοθετηθούν και θα απρτελέσουν Διεθνή δέσμευση και για τον αγροτικό τομέα οι γενικές αρχές της GATT .

Αυτή η αναμενόμενη για τα άμεσα μέλλον εξέλιξη αφ' ενός πιστοποιεί ότι η αγροτική πολιτική κάθε χώρας είναι ετεροκαθοριζόμενη , και αφ' ετέρου σημαίνει αναγκαία πλεύση της Ελληνικής γεωργίας στα βαθύτατα και επικινδυνότατα νερά της Διεθνούς αγοράς και του παγκόσμιου ανταγωνισμού χωρίς την δυνατότητα κανενός προστατευτικού μέτρου .

Με λίγες μόνο λέξεις , μπορούμε να πούμε πως , η μέχρι τώρα γνωστή μας Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) της ΕΟΚ ανατρέπεται ολοκληρωτικά με την αποδοχή και την εφαρμογή των ρυθμίσεων της GATT .

2. Η ΕΟΚ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Τέσσερες είναι κυρίως οι κοινοτικές πολιτικές , υφιστάμενες ή σχεδιαζόμενες , που επιρρεάζουν τον αγροτικό τομέα της χώρας μας , ήτοι :

- α) Η υπό αναμόρφωση Κοινή Αγροτική Πολιτική
- β) Η Διαθρωτική Πολιτική της ΕΟΚ
- γ) Η υπό διαμόρφωση Οικονομική και Νομισματική Ένωση
- δ) Η υπό διαμόρφωση Νέα Μεσογειακή Πολιτική της ΕΟΚ

Αυτές οι πολιτικές βεβαία σαφώς επιρρεάζονται και από άλλες γενικής μορφής πολιτικές που λειτουργούν ή διαμορφώνονται στην Κοινότητα , όπως η πολιτική της δημοσιονομικής πειθαρχίας , η πολιτική για τους " ίδιους πόρους " στην ΕΟΚ , η Ύψια Αγορά κλπ . Οι επιπτώσεις αυτών των πολιτικών και οι διαφαινόμενες προοπτικές τους , αναφέρονται πιο κάτω , ώστε να κατανοηθούν και οι προτάσεις πολιτικής του ΠΑΣΟΚ για τον αγροτικό τομέα που θα ακολουθήσουν .

Α. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική , τόσο κάτω από τις νέες ανάγκες και υποχρεώσεις που δημιουργούν οι επικείμενες συμφωνίες στην GATT , όσο και για ενδοκοινοτικούς λόγους , είναι υπό ριζική αναμόρφωση .

Γενική εκτίμηση είναι πως η ΚΑΠ , που εφαρμόζεται από τα μέσα της δεκαετίας του '50 , και που κατά καιρούς υπέστη αρκετές και ριζικές αναμορφώσεις και διορθωτικές αλλαγές , τελικά δεν ήταν μία πετυχημένη πολιτική και πρέπει τόσο η φιλοσοφία της όσο και οι στόχοι της και τα μέτρα πολιτικής που χρησιμοποιεί να αλλάξουν ολοκληρωτικά .

Ειδικότερα , οι διαπιστώσεις για τα αποτελέσματα από την άσκηση , επί 35 περίπου χρόνια , της ΚΑΠ είναι :

α) Η αγοραστική δύναμη του συνόλου των γεωργών βελτιώθηκε ελάχιστα . Η εξέλιξη αυτή είναι ιδιαίτερα δυσμενής , δεδομένου ότι ο ενεργός γεωργικός πληθυσμός , στην ίδια περίοδο , μειώθηκε κατά 35% .

β) Οι γεωργικές δαπάνες αυξάνονται ακατάπαυστα σε έντονους ρυθμούς ,

Η σύγκριση μεταξύ ενός προϋπολογισμού που αυξάνεται ταχύτατα και ενός γεωργικού εισοδήματος που αυξάνεται με βραδύτατους ρυθμούς καθώς και ενός

γεωργικού πληθυσμού που μειώνεται, δείχνει με σαφήνεια, ότι οι μηχανισμοί της ΚΑΠ είναι αναποτελεσματικοί . Δεν μπορούν δηλαδή να εξασφαλίσουν ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στον γεωργικό πληθυσμό , δεν μπορούν να σταθεροποιήσουν τις αγορές , δεν διασφαλίζουν λογικές τιμές στους καταναλωτές, δεν πέρνουν υπόψη την κοινωνική δομή της γεωργίας καθώς και τις διαθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών .

γ) Περισσότερο από το μισό του γεωργικού πληθυσμού της Κοινότητας αποτελείται από άτομα ηλικίας 55 ετών και άνω .

δ) Τα επίπεδα εισοδημάτων παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές στα διάφορα κράτη μέλη . Στα πλουσιώτερα Κ-Μ το αγροτικό εισόδημα κατά κεφαλή είναι τριπλάσιο από το αντίστοιχο εισόδημα στα πτωχότερα Κ-Μ .

ε) Ένας στους τρεις γεωργούς εργάζεται με μερική απασχόληση .

στ) Οι διαφορές στο μέγεθος των αγροτικών εκμεταλλεύσεων κατά μέσο όρο είναι πολύ μεγάλες (από 40 έως 650 στρέμματα) .

ζ) Η ακολουθούμενη πολιτική δημιουργεί μεγάλα πλεονάσματα προϊόντων που έχουν ολοένα λιγότερες δυνατότητες απορρόφησης από την αγορά . Μεταξύ 1973 και 1988 ο όγκος της γεωργικής παραγωγής της ΕΟΚ αυξήθηκε κατά 2% ετησίως ενώ η εσωτερική κατανάλωση αυξήθηκε μόνο κατά 0,5% ετησίως .

η) Η ανάγκη της Κοινότητας να δώσει διέξοδα στα μεγάλα πλεονάσματα της αγροτικής της παραγωγής , την οδήγησαν στην υιοθέτηση ισχυρών εξαγωγικών επιδοτήσεων , με αποτέλεσμα την μεγάλη δαπάνη πόρων , την ισχυρή αντίθεση της διεθνούς εμπορικής κοινότητας , και συνέπεια την σχετική απομόνωσή της στις διαπραγματεύσεις της GATT.

θ) Η πολιτική που ακολουθήθηκε, οδήγησε στην εντατικοποίηση των μεθόδων παραγωγής και είχε σαν συνέπεια την καταχρηστική εκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος , την ρύπανση των νερών , την εξάντληση των γαιών και σε πολλές περιπτώσεις και στη απερέμωση και αποχέρωση .

ι) Το 80% των ενισχύσεων που χορηγούνται από το Κοινοτικό Ταμείο για την Γεωργία (FEOGA) προορίζεται για το 20% των εκμεταλλεύσεων , είναι δηλαδή απολύτως άδικες κοινωνικά.

Όλες αυτές τις διαπιστώσεις τις κάνει η ίδια η ΕΟΚ (έγγραφο ΚΟΜ (91) 100 τελικό 1-2-1991) .

Βλέποντας το θέμα και από την ιδιαίτερη σκοπιά της χώρας μας, θα πρέπει να πούμε ότι :

α) Η ΚΑΠ είναι ένας ατελής και όχι αρμονικός συμβιβασμός .

Τα ωφέλη που αποκομίζει κάθε Κ-Μ και το κόστος με το οποίο επιβαρύνεται διαφέρουν εξ αιτίας της διαφορετικής στήριξης που παρέχει η Κοινότητα σε κάθε προϊόν , εξ αιτίας επίσης των διαφορών στην διάθρωση της παραγωγής , στις δομές του αγροτικού τομέα , και στο επίπεδο ανάπτυξης της κάθε χώρας .

Η ΚΑΠ δεν συμπίπτει πάγια με την αξιολόγηση του κάθε Κ-Μ για την κατανομή των ωφελειών και του κόστους μίας ευρύτερης πολιτικής μεταξύ των διαφόρων τάξεων και κοινωνικών ομάδων σε εθνικό επίπεδο . Η ΚΑΠ έχει διαφορετική σημασία για κάθε Κ-Μ γιατί η σημασία του αγροτικού τομέα και του αγροτικού πληθυσμού δεν είναι η αυτή για όλες τις χώρες της Κοινότητας .

Όλα αυτά έχουν ιδιαίτερη σημασία , όπως είναι φυσικό για την χώρα μας . Με την ένταξη , αποδεχθήκαμε , σχεδόν χωρίς όρους , ένα κοινοτικό κερτημένο στην διαμόρφωση του οποίου δεν είχαμε συμμετοχή . Οι όποιες προσαρμογές αυτού του κερτημένου , προϊόν πολύπλευρης συστηματικής προσπάθειας των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ , δεν αλλάζουν τον βασικό του χαρακτήρα .

β) Η συνολική δαπάνη του κάθε εθνικού προϋπολογισμού για τη στήριξη της γεωργίας , για μέτρα στην παραγωγή , την εμπορία , την κατανάλωση , την μεταποίηση, τις κοινωνικές παροχές , συνήθως ξεπερνάει την συνολική δαπάνη της Κοινότητας για την γεωργία του αντίστοιχου Κ-Μ . Οι εθνικές δαπάνες για την εφαρμογή μίας πολιτικής καθαρά εθνικού χαρακτήρα καλύπτουν διαφορετικό ποσοστό της τελικής αξίας της αγροτικής παραγωγής από χώρα σε χώρα . Έτσι χώρες με πολύ περιορισμένους οικονομικούς πόρους , όπως η χώρα μας , και

μικρότερη ωφέλεια έχουν από τις κοινοτικές πολιτικές, και το επίπεδο της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών τους προϊόντων ζημιώνεται .

γ) Η οριζόντια και αδιάκριτη εφαρμογή κοινών αρχών δεν εξυπηρετεί την σύγκλιση των οικονομιών των Κ-Μ όταν δεν παίρνει υπόψη τα ιδιαίτερα διαθρωτικά χαρακτηριστικά και τις ιδιομορφίες των Κ-Μ . Οριζόντια μέτρα οδηγούν σε διαφορετική μεταχείριση και σε τελική ανάλυση σε κεντρόφυγες τάσεις εκ μέρους εκείνων που δεν μπορούν να επωφεληθούν από αυτά .

δ) Η λειτουργία του κοινοτικού προϋπολογισμού δεν αντικατοπτρίζει μόνο τις χρηματικές ροές μεταξύ των Κ-Μ . Εκφράζει και τους πολιτικοοικονομικές και κοινωνικές επιλογές και προσανατολισμούς της Κοινότητας . Η μεταβολή του οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα της ΚΑΠ προϋποθέτει πολιτικές αλλαγές .

Εχοντας υπόψη όλα τα παραπάνω , και γνωρίζοντας ότι η ΚΑΠ είναι η πιο συγκροτημένη , η πιο λειτουργική , και η πιο σαφής πολιτική της ΕΟΚ , έχοντας επίσης την πείρα και την γνώση μιάς δεκαετίας εφαρμογής της και στην χώρα μας , κατανοούμε πόσο σημαντικές , αλλά και προς πιά κατεύθυνση , είναι οι επιδράσεις της στην Ελληνική Αγροτική Πολιτική .

Β. Η διαθρωτική πολιτική της Κοινότητας που αφορά τον αγροτικό τομέα ασκείται από δύο κατηγορίες μηχανισμών , ήτοι :

α) Από το διαθρωτικό τμήμα της ΚΑΠ , που χρηματοδοτείται από το FEOGA - Προσανατολισμοί , και

β) Από τους ενοποιημένους πλέον μηχανισμούς των Διαθρωτικών Ταμείων (Κοινωνικό , Περιφερειακό , Ευρ. Τράπεζα Επενδύσεων) που στηρίζουν είτε συγκροτημένες , πάγιες πολιτικές (π.χ. η πολιτική που υλοποιείται με τα ΣΠΑ), είτε στηρίζουν και χρηματοδοτούν ειδικές και κατά περίπτωση πολιτικές όπως π.χ. τα ΜΟΠ . Με συντομία μπορούμε να αναφέρουμε για τις επιδράσεις αυτών των δύο κατηγοριών μηχανισμών στην αγροτική πολιτική της χώρας μας τα εξής :

1. Οι μηχανισμοί του FEOGA - Προσανατολισμοί παρ'όλο που σχεδιάστηκαν ώστε να είναι λειτουργικοί και αποτελεσματικοί , στην πράξη , μετά απο μακροχρόνια χρήση , κατέληξαν να είναι αναποτελεσματικοί και σχεδόν ασήμαντοι . Ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε μιά κατανομή δαπανων μεταξύ FEOGA -Εγγυήσεις και FEOGA - Προσανατολισμοί , με σχέση 75% /25% . Τελικά η σχέση αυτή σήμερα βρίσκεται στο επίπεδο 95% /5% .

Είναι σαφές λοιπόν ότι για χώρες όπως η δική μας , που μικρή σχετικά ωφέλεια έχουν από την πολιτική των εγγυήσεων , που έχουν πλήθος από διαθρωτικά προβλήματα και έχουν προβλήματα ανταγωνιστικότητας για να επιλύσουν , ότι διεκδικούν και απαιτούν αναβαθμισμένους και πιο αποτελεσματικούς μηχανισμούς, με μεγαλύτερες διαθέσιμες πιστώσεις , για να βοηθηθούν ουσιαστικά στην επίλυση των προβλημάτων τους .

2. Η ενοποίηση των Διαθρωτικών Ταμείων, που πριν λίγα χρόνια έγινε , και ο διπλασιασμός των πόρων που πιά έχουν στην διάθεσή τους , έχει συντέλεσει στην μεγάλη αύξηση της σημασίας τους . Και ο αγροτικός τομέας, άμεσα ή έμμεσα, ωφελείται από μιά αποτελεσματική δράση αυτών των Ταμείων . Τα έργα υποδομής που μπορούν να γίνουν με την συνδρομή αυτών των Ταμείων σαφώς επιρεάζουν τις συνθήκες ζωής στην ύπαιθρο , την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών προϊόντων , την ευκολία διακίνησης τους κλπ.

Για να υπάρξει ωφέλεια όμως από τα προγράμματα αυτών των Ταμείων χρειάζονται:

α) Σχεδιασμός , είτε σε εθνικό, είτε σε περιφεριακό, είτε σε τομεακό επίπεδο , προγραμμάτων δράσης που να μπορούν να ενταχθούν στους γενικότερους προγραμματισμούς ή στο γενικότερο πλαίσιο δράσης των Διαθρωτικών Ταμείων .

β) Δυνατότητα χρηματοδότησης μεγάλου μέρους της δαπάνης αυτών των προγραμμάτων από εθνικούς πόρους .

γ) Δυνατότητα υλοποίησης του προγραμματισμού .

Επειδή οι πόροι αυτών των Ταμείων ποτέ δεν είναι όσο χρειάζονται επαρκείς ,

είναι φυσικό να αναπτύσσεται ένας ανταγωνισμός μεταξύ των διαφόρων χωρών ή των διαφόρων περιοχών για την απορρόφηση πόρων και φυσικά χώρες σαν την δική μας με περιορισμένες δυνατότητες και με πολλά προβλήματα βρίσκονται σε μειονεκτική θέση .

Ένα πρόσθετο πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί , προέρχεται από την ενοποίηση της Γερμανίας . Υπάρχουν πολλές δράσεις που μπορούν να γίνουν στην τέως Αν Γερμανία . Η οργάνωση και οι δυνατότητες του Γερμανικού κράτους επιτρέπουν την απορρόφηση μεγάλων κονδυλίων για τα σχετικά προγράμματα, και άρα αυτά τα κονδύλια θα μειώσουν τις δυνατότητες των άλλων χωρών για απόκτηση πόρων .

Είναι σαφές λοιπόν πως για να ωφεληθεί η χώρα μας , και ιδίως ο αγροτικός μας τομέας, από την ύπαρξη και την λειτουργία των διαθρωτικών πολιτικών της ΕΟΚ , χρειάζεται μια ισχυρή παρουσία και μια συντονισμένη δράση με στόχο την μεγαλύτερη δυνατή ωφέλεια . Η υποχρέωσή μας αυτή, θα ληφθεί υπόψη κατά την εκπόνηση και την επιλογή μέτρων πολιτικής που θα συμπεριληφθούν στον προγραμματισμό μας και τον σχεδιασμό της συνολικής αγροτικής μας πολιτικής .

Γ. Έχει ήδη αποφασισθεί η Οικονομική και Νομισματική Ένωση στην ΕΟΚ . Αυτή την στιγμή βρισκόμαστε στο στάδιο των τεχνικών επεξεργασιών που θα στηρίξουν αυτό το εγχείρημα .

Η άμεση ορατή επίπτωση αυτής της εξέλιξης στον αγροτικό μας τομέα θα είναι η κατάργηση των Αγρονομισματικών μηχανισμών και των αγρονομισματικών μέτρων . Ομως το σύστημα αυτών των μέτρων , πολλές φορές μέχρι τώρα , έπαιξε το ρόλο ενός μηχανισμού άσκησης εισοδηματικής πολιτικής στον αγροτικό χώρο . Η άσκηση ανάλογης πολιτικής είναι αναγκαία σε μια περίοδο ιδίως που στην ΚΑΠ ασκείται περιοριστική πολιτική τιμών . Επομένως πρέπει να εκπονηθούν άλλες πιο ουσιαστικές πολιτικές για την στήριξη των εισοδημάτων των αγροτών μας , μιάς και οι χειρισμοί με βάση την διάμόρφωση των πράσινων ισοτιμιών δεν θα είναι πλέον δυνατοί .

Φυσικό επόμενο της εφαρμογής της ΟΝΕ θα είναι ότι η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας , των Ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών , πρέπει να εξασφαλισθεί με άλλα μέτρα και όχι πλέον με μέτρα που σχετίζονται με την διακύμανση , την διολίσθηση , ή και την υποτίμηση της δραχμής , όπως σχεδόν πάντα, γινόταν μέχρι τώρα .

Δ. Η ΕΟΚ για δικούς της εμπορικούς και πολιτικούς λόγους , από πολλά χρόνια, ασχούσε μια Μεσογειακή Πολιτική . Είναι σαφές ότι αφού οι εκτός ΕΟΚ χώρες της Μεσογείου είναι σημαντικοί καταναλωτές κυρίως βιομηχανικών προϊόντων που προέρχονται από χώρες της Κοινότητας , η ΕΟΚ ωφείλει να εισάγει κάποια προϊόντα και από τις Μεσογειακές χώρες .

Μέχρι τώρα η πολιτική αυτή εκφραζόταν κυρίως με προτιμισιακές συμφωνίες εμπορικών αλλαγών , που πολλές φορές , είχαν σαν αντικείμενο την εισαγωγή στην ΕΟΚ αγροτικών προϊόντων από τρίτες Μεσογειακές χώρες . Τα προϊόντα αυτά ανταγωνίζονταν άλλα ομοειδή προϊόντα Μεσογειακών χωρών της ΕΟΚ και άρα και τα προϊόντα της χώρας μας .

Συνέπεια αυτής της πολιτικής , και αυτών των εμπορικών δεσμεύσεων της ΕΟΚ, είναι κοινοτικά προϊόντα , του Μεσογειακού Νοτιου της κοινότητας , με ελλειμματική παραγωγή σε κοινοτικό επίπεδο, να μη βρίσκουν διέξοδο στις κοινοτικές αγορές , λόγω των προτιμισιακών εμπορικών συμφωνιών , και να καταλήγουν στις χώματερές , με όλα τα συναφή δυσμενέστατα αποτελέσματα .

Στις προθέσεις της ΕΟΚ είναι η αναβάθμιση της Μεσογειακής της Πολιτικής . Η αναβάθμιση αυτή , κυρίως θα γίνει, με την ανάληψη επενδύσεων από την ΕΟΚ στις τρίτες Μεσογειακές χώρες . Πολλές από αυτές τις επενδύσεις , που σε μεγάλο βαθμό θα χρηματοδοτηθούν από κοινοτικούς πόρους , θα κατευθυνθούν προς τον αγροτικό τομέα .

Συνέπεια αυτής της πολιτικής θα είναι τα Ελληνικά αγροτικά προϊόντα να αποκτήσουν και νέους ανταγωνιστές από την παραγωγή αντιστοιχών προϊόντων

από χώρες που παρουσιάζουν παρόμοια με την χώρα μας κλιματολογικά πλεονεκτήματα .

Η στοιχειώδης προσπάθεια για την προστασία των Ελληνικών συμφερόντων απαιτεί δύο δράσεις . Αφ' ενός μεν προσπάθεια για εξασφάλιση από την ΕΟΚ αντισταθμισμάτων υπέρ των Ελληνικών αγροτικών προϊόντων και των Ελλήνων αγροτών , αφ' ετέρου προσπάθεια ανάληψης μεγάλου μέρους αυτών των επενδύσεων από Έλληνες επενδυτές , τεχνικούς και κατασκευαστές έργων .

Με όλα τα παραπάνω γίνεται απόλυτα κατανοητό πως πολύ μεγάλο μέρος των επιλογών μας στην αγροτική πολιτική είναι εκ των προτέρων καθορισμένο και σχετίζεται με τον υφιστάμενο ή τον διαμορφούμενο διεθνή μας περίγυρο και με τις υφιστάμενες υποχρεώσεις μας που προέρχονται από την συμμετοχή μας στην ΕΟΚ .

Βέβαια υπάρχουν αρκετά περιθώρια ακόμα για την διαμόρφωση προτάσεων αγροτικής πολιτικής εθνικής εμβέλειας . Ακόμα περισσότερα περιθώρια υπάρχουν για πολιτικές που αφορούν την ανάπτυξη της Ελληνικής υπαίθρου και τους όρους ζωής και δημιουργίας των πληθυσμών που διαβιούν σε αυτή .

Το ΠΑΣΟΚ αντιλαμβάνεται τον αγροτικό τομέα και με την διάστασή του σαν συντελεστή της ζωής και της ανάπτυξης στην υπαίθρο χώρα . Ετσι και το αγροτικό μας πρόγραμμα εκφράζει την φιλοσοφία μας για την ζωή και την κοινωνία , ενσωματώνει τις δικές μας αντιλήψεις για την ανάπτυξη του τόπου μας , εκφράζει τα δικά μας οράματα και στόχους για την χώρα μας και τον λαό μας .

Πιο κάτω αναφέρουμε προγραμματικά , συνοπτικά και πολλές φορές εντελώς σχηματικά , τους στόχους και τα μέσα πολιτικής που προβλέπει το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ για την ανάπτυξη της υπαίθρου και τον αγροτικό χώρο . Δεν σημαίνει πως αυτά που αναφέρουμε είναι όλα όσα μας ενδιαφέρουν ή όσα αξιολογούμε . Για κάθε θέμα , για κάθε επιμέρους αντικείμενο, υπάρχει ένας πλούσιος προβληματισμός και μία εκτεταμένη και λεπτομερής τεκμηρίωση των απόψεών μας . Ένας πλατύς και σε βάθος διάλογος, με τους κοινωνικούς φορείς, εγγυάται την σωστή επεξεργασία του προγράμματος . Πολλά υφιστάμενα και λειτουργούντα επιμέρους τομεακά, κλαδικά, ενδοκλαδικά, κλπ. προγράμματα , που καλώς λειτουργούν , ή που θέλουν κάποιες μεταβολές και προσαρμογές , γίνονται αποδεκτά από το δικό μας πρόγραμμα, έστω και αν δεν αναφέρεται ρητά κάτι τέτοιο . Γενικά το πρόγραμμά μας , στην μορφή που το παρουσιάζουμε , είναι πρόγραμμα αρχών και γενικών θέσεων , και όχι πρόγραμμα λεπτομερειακών ρυθμίσεων .

II. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΑΣ

A. ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Με δοσμένη την σημασία του αγροτικού τομέα στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας , στρατηγικές επιδιώξεις της αγροτικής μας πολιτικής αποτελούν :

α) Η εξασφάλιση επάρκειας , από την παραγωγή του αγροτικού τομέα , σε βασικά είδη διατροφής ή σε βασικούς διατροφικούς παράγοντες (πρωτείνες , υδατάνθρακες , λίπη , βιταμίνες κλπ.) , για λόγους επισιτιστικής εξασφάλισης του πληθυσμού μας και για την ενίσχυση της εθνικής ανεξαρτησίας και αυτονομίας .

β) Η εξασφάλιση , από την αγροτική παραγωγή, πρώτων υλών , ποσοτικά επαρκών και ποιοτικά κατάλληλων , για την βιομηχανία μας που δεν ασχολείται με τα είδη διατροφής (π.χ. κλωστοϋφαντουργία , βιομηχανία υποδημάτων κλπ.) .

γ) Η κινητοποίηση και η ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων ανθρώπινων και φυσικών πόρων του αγροτικού τομέα , προς όφελος της εθνικής μας οικονομίας

(απασχόληση , εισόδημα , ισοζυγιο πληρωμών ,) και του οικολογικού περιβάλλοντος .

δ) Η ανύψωση του βιοτικού και του πολιτιστικού επιπέδου του αγροτικού πληθυσμού και η μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων μεταξύ αγροτών , και ανάμεσα στις περιφέρειες, καθώς και στο αγροτικό και το μη αγροτικό εισόδημα. Στόχος είναι το νέο σημείο ισοροπίας να επιτευχθεί στο ανώτατο δυνατόν επίπεδο εισοδήματος .

ε) Η διαμόρφωση κατάλληλων κοινωνικών και θεσμικών συνθηκών , ώστε ο αγροτικός πληθυσμός να μετέχει ουσιαστικά , και με δημοκρατικές διαδικασίες, στη λήψη και την υλοποίηση των αποφάσεων που τον αφορούν .

Είναι φανερό ότι οι πιο πάνω επιδιώξεις οδηγούν στην αντιμετώπιση του αγροτικού τομέα ως κοινωνικού και όχι μόνο ως οικονομικού χώρου .

Τις στρατηγικές αυτές καλούνται να εξυπηρετήσουν οι εξής ειδικότεροι στόχοι :

1. Για τον αγροτικό τομέα γενικά

α) Συγκράτηση και παραγωγική απασχόληση, σε αγροτικές και εξωαγροτικές δραστηριότητες , του αγροτικού πληθυσμού στην ύπαιθρο .

β) Αύξηση του εισοδήματος των αγροτών και άμβλυνση των εισοδηματικών ανισοτήτων στον τομέα .

γ) Ενίσχυση των συλλογικών δραστηριοτήτων των παραγωγών και κυρίως των συνεταιρισμών.

δ) Κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της υπαίθρου .

2. Για τον τομέα της γεωργίας - κτηνοτροφίας

α) Αύξηση της παραγωγικότητας, μέσω ορθολογικής χρησιμοποίησης των συντελεστών και των μέσων παραγωγής .

β) Βελτίωση του ποσοστού αυτοδυναμίας της χώρας σε βασικές εισροές .

γ) Αναδιάρθρωση και ανασύνθεση της παραγωγής (πρωτογενούς και μεταποιημένης) , κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται ποσοτικά και ποιοτικά στις ανάγκες της εσωτερικής και εξωτερικής ζήτησης και σε αυτήν της επισιτιστικής εξασφάλισης και ενίσχυσης της εθνικής ανεξαρτησίας . Ανατροπή της υφιστάμενης σχέσης μεταξύ αξίας φυτικής προς ζωική παραγωγής (που σήμερα είναι 69/31) και αύξηση του ρόλου της κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής . Αυτό βέβαια είναι πολύ δύσκολο για τεχνικούς και οικονομικούς λόγους αλλά είναι απόλυτα αναγκαίο για την αγροτική και την εθνική μας οικονομία .

δ) Διεύρυνση των δυνατοτήτων εξαγωγών , στα πλαίσια μιάς σωστής και επιθετικής πολιτικής εξαγωγών , που θα γίνεται με προϊόντα που θα στοχεύουν περισσότερο στον τελικό καταναλωτή , παρά με τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων που αποτελούν πρώτες ύλες για πιο πέρα επεξεργασία .

ε) Εξυγίανση των δομών εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων μέσω καταλλήλων επενδύσεων και ανάλογης θεσμικής οργάνωσης .

3. Για τον τομέα των δασών

α) Προστασία των δασών και γενικότερα του φυσικού περιβάλλοντος και της οικολογικής ισοροπίας από τους διάφορους κινδύνους (πυρκαγιές , εκχερσώσεις , οικοπεδοποίηση , δράση χειμαρικών φαινομένων , αποπλύσεις εδαφών , κλπ.) .

β) Αύξηση της δασικής παραγωγής , μείωση της εξάρτησης μας από το εξωτερικό σε προϊόντα και υποπροϊόντα ξύλου , και βελτίωση της παραγωγικότητας των δασών , με την ορθολογική τους εκμετάλλευση και με , μακράς πνοής επενδύσεις που , λόγω της φύσης τους , αποδίδουν μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα .

γ) Αύξηση της επιφάνειας των δασών με αναδάσωσης και βελτιώσεις ως προς τη μορφή και την σύνθεση των δασών που υπάρχουν .

4. Για τον τομέα της αλιείας

- α) Προστασία των εγχώριων αλιευτικών πόρων από την ρύπανση και την εξάντληση
- β) Εξασφάλιση καταλλήλων αλιευτικών πεδίων, εκτός των Ελληνικών θαλασσών.
- γ) Δημιουργία προϋποθέσεων για την παραπέρα ανάπτυξη των καλλιεργειών ιχθυερών .
- δ) Εξυγίανση της εμπορίας και διάθεσης των προϊόντων της αλιείας .

Β. ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η αγροτική πολιτική , για την ώθηση προς τις παραπάνω κατευθύνσεις , διαθέτει τα εξής κυρίως μέσα :

- α) Την πολιτική τιμών και εισοδημάτων .
- β) Την πολιτική επενδύσεων .
- γ) Την διαθρωτική και θεσμική πολιτική .
- δ) Την χρηματοπιστωτική πολιτική .

Οι βασικές επιλογές του προγράμματός μας, για τις επιμέρους χρήσεις των μέσων πολιτικής που διαθέτουμε στον αγροτικό τομέα είναι :

- α) Αύξηση ή τουλάχιστον διατήρηση στα ίδια επίπεδα του ποσοστού των δημοσίων δαπανών για τον αγροτικό τομέα .
- β) Μεταβολή υπέρ των επενδύσεων της σχέσης δαπανών για επενδύσεις και για επιδοτήσεις .
- γ) Εσωτερική βελτίωση της δομής των επενδύσεων προς όφελος της χρηματοδότησης έργων εξυγίανσης και ολοκλήρωσης του κυκλώματος παραγωγής - μεταποίησης - εμπορίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και στήριξης του τομέα.
- δ) Βαθμιαία κλιμακούμενη υποκατάσταση των επιδοτήσεων των εισροών από επιδοτήσεις στις επενδυτικές δραστηριότητες και τον εξυγχρονισμό των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και της αγροτικής παραγωγής .
- ε) Βαθμιαία διαφοροποίηση υπέρ των συνεταιρισμένων και μικρών και μεσαίων αγροτών των παρεχομένων επιδοτήσεων . Προσπάθεια και πίεση προς την ΕΟΚ για υιοθέτηση παρόμοιας πολιτικής στα πλαίσια της ΚΑΠ . Οι συνθήκες είναι ήδη ώριμες για μιά τέτοια στροφή στην ΚΑΠ.
- στ) Ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των αγροτών μέσω του δυναμώματος του συνεταιριστικού τους κινήματος .
- ζ) Προώθηση , μέσα από μέτρα πολιτικής τιμών και εισοδημάτων και πολιτικής διαθρώσεων , που μπορεί να είναι αποδεκτά από την ΚΑΠ , της Συνεταιρισμένης Οικογενειακής Εκμετάλλευσης (Σ.Ο.Ε.) ως βασικού μοχλού και κυτάρου ανάπτυξης του αγροτικού τομέα .
- η) Ενεργή συμμετοχή των συλλογικών φορέων των αγροτών (αγροτικών συλλόγων και συνεταιρισμών) στην όλη παραγωγική διαδικασία και στην διαδικασία χάραξης αγροτικής πολιτικής .
- θ) Εξυγίανση της Αγροτικής Πίστης . Τούτο προϋποθέτει αρχικά , σε ρεαλιστική βάση, ρύθμιση των ληξηπρόθεσμων και μη εξυπηρετούμενων αγροτικών δανείων , την εμπέδωση ψυχολογίας σταθερότητας και δικαιοσύνης στο σύστημα άσκησης αγροτικής πίστης , την κατανόηση από όλους ότι το χρήμα είναι πλέον ένας ακριβός συντελεστής παραγωγής και πρέπει να χρησιμοποιείται απολύτως ορθολογικά , και την δημιουργία σύγχρονων " χρηματοπιστωτικών πακέτων " που να ανταποκρίνονται στις σημερινές και αυριανές ανάγκες χρηματοδότησης του αγροτικού τομέα . Διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του θεσμού θα είναι η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη εμπλοκή των ιδίων των αγροτών στα όλο

σύστημα .

ι) Εφαρμογή προγραμμάτων αγροτικής έρευνας , προγραμμάτων εκπαίδευσης , επιμόρφωσης , ενημέρωσης των αγροτών , και προγραμμάτων γεωργικών εφαρμογών

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Α. ΠΟΙΟΙ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η αγροτική παραγωγή στη χώρα μας γίνεται από επαγγελματίες αγρότες και από μη αγρότες που ανήκουν σε όλες τις επαγγελματικές τάξεις και στρώματα του λαού μας , που παράλληλα με την κύρια απασχόλησή τους , έχουν συμπληρωματική απασχόληση και εισόδημα από τον αγροτικό τομέα .

Η πολιτική μας χειρίζεται τις δύο αυτές ομάδες των παραγωγών αγροτικών προϊόντων με αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης , με αναπτυξιακή στόχευση και με προσπάθεια άμβλυνσης των δευτερευουσών αντιθέσεων που κατά καιρούς δημιουργούνται .

Κάνουμε κάθε φορά ξεκάθαρο αν , τα εθνικά μέτρα πολιτικής που πέρνουμε ή τα κοινοτικά μέτρα που διεκδικούμε και επιτυγχάνουμε , η απλώς εφαρμόζουμε, απευθύνονται στον παραγωγό ή αφορούν την παραγωγή.

Αν αφορούν την παραγωγή , εφαρμόζονται αδιάκριτα σε όλους όσους έχουν παραγωγή , είτε αυτοί είναι αγρότες είτε είναι μη αγρότες παραγωγοί .

Αν αφορούν τους παραγωγούς , τότε , εφαρμόζονται μόνο χάριν των επαγγελματιών αγροτών και όχι στους μη αγρότες παραγωγούς .

Προκειμένου να υπάρχουν σταθερές πληροφορίες, για το ποιοί είναι αγρότες και ποιοί όχι , καθιερώνουμε το ΜΗΤΡΩΟ ΑΓΡΟΤΩΝ .

Κριτήρια για την εγγραφή κάποιου στο μητρώο αγροτών είναι να έχει σωρευτικά τουλάχιστον και το 50% του ετήσιου εισοδήματός του , και το 50% της ετήσιας απασχολησής του , εξασφαλισμένα από τον αγροτικό τομέα . Το μέτρο αφορά ανεξάρτητα και τον αγροτή και την αγρότισσα θεωρώντας ότι το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα , που προέρχεται από την αγροτική δραστηριότητα, ισοκατανέμεται μεταξύ των ενηλίκων και μη συνταξιοδοτούμενων μελών της αγροτικής οικογενείας . Στο μητρώο εγγράφονται ενήλικες ενεργοί (μη συνταξιούχοι) αγρότες.

Την ευθύνη της δημιουργίας και της τήρησης - ενημέρωσης του, την έχει η ΠΑΣΕΓΕΣ . Η ΠΑΣΕΓΕΣ , το Κράτος , και οι Συνομοσπονδίες των Αγροτικών Συλλόγων και ο ΟΓΑ συγκροτούν με εκπροσώπους τους Ανώτατο Συντονιστικό όργανο για την ρύθμιση , κάθε φορά , των λεπτομερειών τήρησης του μητρώου και για την παρακολούθηση της καλής λειτουργίας του . Η ΠΑΣΕΓΕΣ επιδοτείται από το Κράτος για την αντιμετώπιση του κόστους του μητρώου .

Οι εγγεγραμμένοι στο μητρώο εγγράφονται και υποχρεωτικά στα μητρώα ασφάλισης του ΟΓΑ . Τυχόν προβλήματα ασυμβατότητας αυτών των ρυθμίσεων επιλύονται από την Ανωτάτη Συντονιστική Επιτροπή Μητρώου Αγροτών (Α.Σ.Ε.Μ.Α.).

Στις επαγγελματικές οργανώσεις των αγροτών (αγροτικούς συλλόγους) εγγράφονται μόνο όσοι είναι εγγεγραμμένοι και στο Μητρώο Αγροτών .

Προκειμένου περί των εγγραφών σε συλλόγους Αγροτικής Νεολαίας κάνει τις ανάλογες ρυθμίσεις η Α.Σ.Ε.Μ.Α.

Στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, που είναι οικονομικές κυρίως οργανώσεις του αγροτικού χώρου, εγγράφονται όλοι όσοι ασκούν αγροτική δραστηριότητα, είτε είναι επαγγελματίες αγρότες, είτε όχι.

Β. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΓΗ - ΕΓΓΕΙΑ ΔΙΑΘΡΩΣΗ

Κεντρικάί άξονες της πολιτικής μας στον τομέα της πολιτικής γης και της έγγειας διάθρωσης είναι :

1. Θεωρούμε την αγροτική γη βασικό παραγωγικό συντελεστή για την άσκηση της αγροτικής παραγωγής. Σεβόμενοι την βασική μας αρχή, ότι τα μέσα παραγωγής πρέπει να βρίσκονται κατά το δυνατόν στα χέρια των εργαζομένων, και πιστεύοντας πως σε κάθε δραστηριότητα ο συντελεστής που πρέπει να αμοιωθεί προνομιακά είναι η εργασία, θα εφαρμόσουμε μία πολιτική που θα διευκολύνει την απόκτηση της γεωργικής γης από τους αγρότες.

Για την υλοποίηση αυτής μας της πολιτικής:

1. θα δημιουργήσουμε, η καλύτερα θα ανασυστήσουμε, την Τράπεζα Γης, που βασικός της στόχος θα είναι η διευκόλυνση, με κατάλληλα δανειοδοτικά προγράμματα, καιποια από τα οποία θα αφορούν αποκλειστικά τους νέους αγρότες, την απόκτηση γεωργικής γης από τους επαγγελματίες αγρότες.

2. Η εξασφάλιση της ορθολογικής προστασίας της αγροτικής γης και ο περιορισμός της αλόγιστης μεταβολής χρήσεων. Εργαλεία για υλοποίηση αυτού του στόχου θα είναι ένας λεπτομερής χωροταξικός σχεδιασμός, πρόγραμμα προστασίας από τις διαβρώσεις και τα χειμαρικά φαινόμενα, πρόγραμμα εξυγίανσης παθογενών εδαφών, εισαγωγή καλλιεργητικών πρακτικών που προστατεύουν ή δεν ζημιώνουν την αγροτική γη, και προγράμματα φυτοκάλυψης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα SET ASIDE της ΕΟΚ που θα εφαρμοσθεί όπου κριθεί ρηότιμο.

3. Βελτίωση της δομής των μεγεθών των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, με στόχο την σταδιακή εξάλειψη των πολύ μικρών και πολύ μεγάλων, και την παράλληλη μείωση του πολυτεμαχισμού.

4. Αύξηση του κοινωνικού και κρατικού ελέγχου πάνω στην γεωργική και την δασική γη με την θεσμοθέτηση κανόνων και πλέγματος κινήτρων και αντικινήτρων που θα διευκολύνουν την άσκηση πολιτικής γης, με κύριο άξονα την δημιουργία συστήματος μακροχρονίων μισθώσεων, ώστε να δικαιολογείται η πραγματοποίηση επενδύσεων.

5. Η κοινή καλλιέργεια, τουλάχιστον για τα επόμενα χρόνια, μας ενδιαφέρει δευτερευάντως και μόνο εκεί που οι τεχνικές οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες συνηγορούν για κάτι τέτοιο. Δεν αποτελεί για μας στόχο αιχμής.

6. Η κτήση γης σε συνεταιριστική βάση, είναι ευκατάα αλλά στις Ελληνικές συνθήκες δείχνει άνευ πρακτικής σημασίας.

7. Η διατήρηση της κυριότητας της δημόσιας γης στο δημόσιο, με παράλληλη ένταξη της στην παραγωγική διαδικασία με παραχώρηση της χρήσης της σε κοινωνικούς φορείς (συνεταιρισμούς, ΟΤΑ).

8. Ο αναδασμός έχει περιορισμένη πρακτική χρησιμότητα και καλό είναι να γίνεται όπου η εφαρμογή του συνδιάζεται με κάποιο σημαντικό εγγειοβελτιωτικό έργο.

9. Η Εξασφάλιση βιώσιμου κλήρου, το μέγεθος του οποίου διαφέρει κατά περιοχή, θα επιδιωχθεί με την συνδυασμένη εφαρμογή συνταξιοδοτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων δανειοδότησης από την Τράπεζα Γης για την εξαγορά γαιών.

10. Δεν είναι ώριμες στην κοινωνία μας οι συνθήκες για αλλαγή του κληρονομικού συστήματος, και ιδίως του θεσμού "της εξ αδιαθέτου διαδοχής", που εφαρμόζεται και με αντικείμενο τις γεωργικές εκτάσεις. Στο ιδεολογικό πεδίο θα αναληφθή προσπάθεια για αλλαγή της αντίληψης για τις σχετικές με το

θέμα " κοινωνικές αξίες " . Σε καμία περίπτωση όμως , δεν θα επιδιωχθεί , με νομοθετικές ρυθμίσεις, ανατροπή του υφιστάμενου συστήματος . Κάθε μεταβολή στο απώτατο μέλλον θα πρέπει να στηριχθεί σε εναλλακτικές λύσεις και θεσμούς που θα δημιουργηθούν και θα αποδείξουν ότι έχουν πρακτική χρησιμότητα και κοινωνική αποδοχή .

11. Με ταχεία διαδικασία , με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις και με κατάλληλη οργάνωση των αρμοδίων υπηρεσιών , θα επιλυθούν όλες οι ειδικές εποικιστικές υποθέσεις , οι οποίες καθώς χρονίζουν μέχρι τώρα .

12. Για να υπάρξει σωστή γνώση για έναν σημαντικό συντελεστή παραγωγής όπως είναι η γη, για να υπάρξει βεβαιότητα δικαίου , γιάς να προγραμματισθεί σωστά η αναπτυξιακή προσπάθεια στον αγροτικό τομέα , καταρτίζουμε , τηρούμε και ενημερώνουμε , σαρωτικό , αποδεικτικό , μηχανογραφημένο Κτηματολόγιο . Στο κτηματολόγιο αυτό ενσωματώνουμε και την όποια εργασία έχουμε κάνει για το ελαιοκομικό μητρώο και το αμπελουργικό κτηματολόγιο .

13. Εντατικοποιούμε την διαδικασία σύνταξης Εδαφολογικού Χάρτη που εκτός των άλλων θα ενσωματώνει και πληροφορίες για την θρέψη των φυτών και τις απαιτήσεις βασικών φυτικών ειδών και ποικιλιών σε συνθήκες περιβάλλοντος και θρεπτικά στοιχεία , όπως και την προσαρμοστικότητά τους στους διαφόρους τύπους εδαφών . Προκειμένου περί δασών και δασικών εκτάσεων συντάσσεται οικολογικός χάρτης . Για την σύνταξη των δύο πιο πάνω χαρτών θεωρούμε βασική προϋπόθεση την ύπαρξη χωροταξικού χάρτη την σύνταξη του οποίου προγραμματίζουμε .

Πόροι , που μπορούν στις περισσότερες περιπτώσεις να θεωρηθούν επαρκείς , για την δημιουργία κτηματολογίου και για την σύνταξη των χαρτών που προαναφέραμε , υπάρχουν διαθέσιμοι από πολλά ειδικά κοινοτικά προγράμματα. Η Ελληνική συνδρομή στην δαπάνη, θα είναι μικρή και μέσα στα πλαίσια δυνατοτήτων της οικονομίας μας .

14. Με την σύνταξη του χωροταξικού χάρτη , οριοθετούμε και ζώνες ανάπτυξης της κτηνοτροφίας . Στάπλαισια αυτών των ζωνών δημιουργούμε βοσκοτόπους , όπου η πρωτεύουσα χρήση είναι η βόσκηση ενώ τα παραγωγικά ζώα . Μετά από ειδικές μελέτες, γίνονται όλες οι αναγκαίες επενδύσεις και προσδιορίζεται το διαχειριστικό καθεστώς του κάθε βοσκοτόπου. Φορείς άσκησης της διαχείρισης είναι οι τοπικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι τοπικοί ΟΤΑ στην περιοχή των οποίων εκτείνονται οι βοσκοτόποι.

Γ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΕΓΓΕΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Η κύρια διαδικασία για την βελτίωση της παραγωγής και την αύξηση της παραγωγικότητας στην γεωργία , παράλληλα με την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τεχνική , είναι η πραγματοποίηση επενδύσεων , και κυρίως επενδύσεων που έχουν σχέση με την εξασφάλιση και καλή χρησιμοποίηση του νερού .

Βέβαια οι επενδύσεις από μόνες τους δεν μπορούν να εξασφαλίσουν το επιθυμητό αποτέλεσμα . Χρειάζονται και οι κατάλληλοι θεσμοί , στο πλαίσιο των οποίων θα λειτουργίσουν , θα αξιοποιηθούν και θα αποδόσουν τα συγκεκριμένα έργα. Επειδή τα υδραυλικά και εγγειοβελτιωτικά έργα είναι έργα μακράς πνοής και μακροτάτης απόδοσης , χρειάζεται ένα σχήμα που ο βασικός επενδυτής και χρηματοδότης θα είναι το δημόσιο , και την ευθύνη για την συντήρηση και την συνεχή καλή λειτουργία του έργου θα την έχουν οι ενδιαφερόμενοι χρήστες του έργου και θα την ασκούν μέσω των ανάλογων συλλογικών τους οργανώσεων .

Οί αρχές, οι στόχοι και τα μέσα δράσης μας στον τομέα των εγγείων βελτιώσεων έχουν περιληπτικά ως εξής:

α) Για την επόμενη 5ετία προβλέπουμε την κατασκευή νέων αρδευτικών έργων που θα αρδεύσουν ξηρικές εκτάσεις με ρυθμό που θα καλύπτει 250.000 στρέμματα το χρόνο . Επιπλέον σε ήδη αρδευόμενες εκτάσεις θα εφαρμοσθούν προγράμματα βελτίωσης των υφισταμένων έργων και αύξησης της αποτελεσματικότητάς τους , που θα αφορούν 150.000 στρέμματα τον χρόνο .

β) Χρειαζόμαστε πρωταρχικά, μικρά άμεσης απόδοσης αρδευτικά έργα, με στόχο την άμεση ποιοτική και ποσοτική αύξηση της παραγωγής και την βελτίωση του κοστολογίου της . Επιπλέον με αυτή μας την πολιτική επιτυγχάνουμε και ταχύτερη αξιοποίηση των φυσικών πόρων . Θεωρούμε πως για την επόμενη 5ετία η σχέση δημόσιας δαπάνης για μεγαλόπνοα, βραδύας αποπεράτωσης έργα προς μικρά άμεσης απόδοσης έργα, πρέπει να είναι 1/5 .

γ) Τα κριτήρια μας για την ένταξη επιμέρους έργων στο πρόγραμμα εγγειοβελτιωτικών έργων κυριώς είναι: 1) η χωροταξική τους τοποθέτηση σε περιοχές που προσιδιάζουν και εξειδικεύονται σε προωθούμενες καλλιέργειες . 2) Τα δημογραφικά και κοινωνικά στοιχεία των περιοχών που θα πραγματοποιηθούν τα έργα , και 3) Η εξασφάλιση ταχείας και υψηλής αποδοτικότητας .

δ) Τις επενδύσεις στα έργα κεφαλής (φράγματα , πρωτεύουσες διώρυγες κλπ.) τις κάνει το Κράτος . Οι επενδύσεις για την αξιοποίηση των έργων κεφαλής, δηλαδή, το δευτερεύον αρδευτικό δίκτυο , η αγροτική οδοποιία στην ζώνη των έργων , οι στραγγιστικές ταφροι κλπ. γίνονται από τοπικούς φορείς όπως οι συνεταιρισμοί , οι ΟΤΑ , ειδικά συνεταιρισμοί (ΓΟΕΒ , ΤΟΕΒ) , κλπ.. Τα έργα στο χωράφι τα κάνει ο αγρότης ιδιοκτήτης ή εκμεταλλευτής του χωραφιού.

ε) Προκειμένου να γίνουν τα μεγάλα αρδευτικά έργα , που πολλαπλασιάζουν την αξία και την αποδοτικότητα της γης που βρίσκεται μέσα στην ζώνη των έργων, οι ιδιοκτήτες γης υποχρεούνται σε ανάλογη συνεισφορά γης, ώστε να εξασφαλισθούν οι εκτάσεις που απαιτούνται για αυτά καθ' εαυτά τα έργα .

στ) Τα υπόγεια νερά αποτελούν " κοινωνικό αγαθό " μη υποκείμενο σε ατομική ιδιοκτησία . Τα διαθέσιμα στην χώρα μας νερά κατά πρώτο λόγο χρησιμοποιούνται για κάλυψη αναγκών υδρευσης και αφού καλυφθούν οι ανάγκες ύδρευσης , τότε , χρησιμοποιούνται για όλες τις άλλες χρήσεις

(αρδευση , παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας , ιχθυοκαλλιέργειες κλπ.) ανάλογα με τα στοιχεία συγκριτικής οικονομικής αποτελεσματικότητας που προκύπτουν από κάθε επιμέρους χρήση .

ζ) Για την συντονισμένη δράση στον χώρο των εγγείων βελτιώσεων , ενεργοποιείται το Ανώτατο Συμβούλιο Εγγείων Βελτιώσεων (Ν 3881/55) με κατάλληλη αγαδιάθρωση και πληρέστερη εκπροσώπηση σε αυτό όλων των αρμοδίων φορέων . Η λειτουργία του οργάνου αυτού θα εξασφαλίσει ουσιαστικό συντονισμό του προγράμματος εγγειοβελτιωτικών έργων , ώστε να αποφευχθούν οι επικαλύψεις και άλλα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά την φάση σχεδιασμού του και εφαρμογής του.

η) Αξιολογούνται οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών και δημοσίευσής των έργων και δίνεται ιδιαίτερο βάρος στις " μελέτες σκοπιμότητας " για την σωστή αξιολόγηση και ιεράρχηση των έργων .

θ) Οργανώνεται κατάλληλος μηχανισμός αμφίδρομης πληροφόρησης περιφέρειας - κέντρου , μεταξύ υπηρεσιών σχεδιασμού και χρηστών εγγειοβελτιωτικών έργων (ΓΟΕΒ , ΤΟΕΒ , και αγρότες) .

ι) Οργανώνεται υπηρεσία παρακολούθησης σύγχρονης τεχνολογίας για τα έργα εγγείων βελτιώσεων .

ια) Δημιουργείται συντονιστικό όργανο , για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων κατά υδρολογική λεκάνη , ώστε να ρυθμίζει τα προβλήματα από την ανταγωνιστική ζήτηση νερού , με βάση τις αρχές που προαναφέρθηκαν .

ιβ) Συντάσσεται και εφαρμόζεται πρόγραμμα " μετασχηματισμού " των αρδευτικών δικτύων που θα επιτρέψει , όπου χρειάζεται , την αλλαγή της αρχικά επιλεγμένης τεχνολογίας και την προσαρμογή των έργων στις καλλιεργειακές συνθήκες .

ιγ) Γίνεται απογραφή των ατελειών και των ελλείψεων των έργων και συντάσσεται και εφαρμόζεται πρόγραμμα για την αποκατάστασή τους .

ιδ) Γίνεται εκπαίδευση των παραγωγών στις αρδεύσεις και στην ενδεδειγμένη χρήση των δικτύων.

ιε) Εντατικοποιείται το πρόγραμμα σύνταξης υδρογεωλογικών μελετών για την απογραφή του συνολικού εθνικού υπογείου υδατικού δυναμικού.

ιστ) Προωθούνται οι μελέτες βελτίωσης, όπου υπάρχουν, και διαμορφώνονται μαθηματικά μοντέλα, κατά υδρολογική λεκάνη για την ορθολογική διαχείριση των υπογείων νερών.

ιζ) Καθιερώνεται σύστημα παρακολούθησης (monitoring) του υπόγειου υδατικού δυναμικού, και αναθεωρείται το θεσμικό καθεστώς ελέγχου των αρδευτικών γεωτρήσεων. Στόχος μας είναι να υπάρξει συνολική αποτελεσματική νομοθετική προστασία των φυσικών πόρων.

ιη) Εντατικοποιείται το πρόγραμμα ηλεκτροδότησης των γεωτρήσεων.

ιθ) Καθιερώνονται κίνητρα για την διάνοιξη ομαδικών γεωτρήσεων, αφού προηγουμένως, σε συνεργασία με τις οργανώσεις των αγροτών, μελετηθούν θεσμοί και μηχανισμοί για την ορθολογική και χωρίς αντιπαλότητες, χρήση της ομαδικής γεώτρησης από όλους τους δικαιούχους.

κ) Διπλασιάζονται, για την επόμενη πενταετία οι σημερινοί ρυθμοί αγροτικού εξηλεκτρισμού, εφόσον και αν δεν συνηγορούν απόλυτα σε αυτό οι οικονομικοί δείκτες. Το μέτρο αυτό είναι αναγκαίο για την βελτίωση του επιπέδου ζωής και εργασίας των αγροτών. Συγχρόνως θα γίνει προσπάθεια να εισαχθεί στην γεωργική πράξη η χρήση ήπιων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική), η αξιοποίηση των γεωθερμικών δυνατοτήτων, όπου υπάρχουν ανάλογες πηγές, και φυσικά και η χρήση του φυσικού αερίου, μόλις ετοιμασθεί το κατάλληλο δίκτυο διανομής του στην χώρα μας.

Το κόστος όλης αυτής της προσπάθειας θα χρηματοδοτηθεί από τις δημόσιες επενδύσεις, από κοινοτικά προγράμματα του FEOGA -Προσανατολισμοί, από κοινοτικά προγράμματα ενταγμένα στα ΣΠΑ, από προγράμματα που θα διεκδικήσουμε σαν αντισταθμίσεις στις επιπτώσεις των ρυθμίσεων της GATT, και σε ένα μικρό μέρος του κόστους θα έχουν συμμετοχή και οι ίδιοι οι ωφελούμενοι ιδιοκτήτες αγροτικών εκτάσεων (για να καλυφθεί η αναγκαία συμμετοχή τους σε έργα που θα ενταχθούν σε κανονισμούς όπως ο ΚΑΝ 797 κλπ.) .

Δ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΙΣ ΕΙΣΡΟΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Οι εισροές, ανάλογα με την μέθοδο μετρήσής τους, συμμετέχουν στο κόστος της αγροτικής παραγωγής κατά 20- 25% . Εκτός από την συμμετοχή τους στο κόστος, πολύ μεγαλύτερη σημασία έχει η επίπτωσή τους στην παραγωγή, ο επιπρεασμός που προκαλούν στις μεταβολές της παραγωγικότητας, η επίδρασή τους στην ποιότητα του τελικού προϊόντος, οι επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, κλπ. . Λόγω ακριβώς αυτής της μεγάλης τους σημασίας, δεν είναι μόνο οι οικονομικοί λόγοι που συνηγορούν για άσκηση μίας πολιτικής στις εισροές, αλλά συγχρόνως πρέπει να αντιμετωπίσουμε και προβλήματα εξάρτησης, της αγροτικής μας παραγωγής, από τις χώρες ή τις πολυεθνικές βιομηχανίες που παράγουν τις βασικές εισροές που χρησιμοποιεί ο αγροτικός τομέας. Οι βασικές αρχές της πολιτικής μας στον τομέα αυτό, και τα μέτρα πολιτικής που θα εφαρμόσουμε είναι:

α) Ενεργοποίηση των συνεταιριστικών οργανώσεων στο κύκλωμα παραγωγής διακίνησης και εμπορίας, σε όποιες εισροές είναι αυτό δυνατόν, για την μείωση του τελικού κόστους που καταβάλλει ο παραγωγός.

β) Αύξηση της εγχώριας παραγωγής εισροών με εφαρμογή κλαδικών βιομηχανικών πολιτικών που θα αναδιαθρώσουν, θα αναβαθμίσουν, και θα εκσυγχρονίσουν της παλαιομένες γραμμές παραγωγής σημαντικών βιομηχανιών παραγωγής εισροών, όπως είναι οι λιπασματοβιομηχανίες.

γ) Εφαρμογή συστήματος αυστηρού ελέγχου στην καταλληλότητα, τις

περιβαλλοντολογικές επιπτώσεις , και στην ασφάλεια της χρήσης των εισροών .

δ) Ανάπτυξη Ελληνικής τεχνολογίας για την δημιουργία εγχώριων πηγών εισροών με εξαγωγικό προσανατολισμό και εγγυημένη προσαρμογή στις Ελληνικές συνθήκες .

ε) Προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων για την βελτίωση των μεθόδων λίπανσης και την καλύτερη προσαρμογή των χρησιμοποιούμενων λιπάνσεων στις κατά τόπους καλλιέργειες . Είναι κοινό μυστικό ότι σήμερα γίνεται υπερλίπανση των Ελληνικών εδαφών και πολλές φορές οι άστοχες και ακατάλληλες λιπάνσεις αποτελούν καθημερινή πρακτική . Θα προκύψουν σημαντικές οικονομίες που σαφώς θα υπερκαλύψουν το κόστος της προτεινόμενης έρευνας, και θα αποφύγαμε και την άσκοπη και εγκληματική επιβάρυνση του περιβάλλοντος από ποσότητες άχρηστων λιπασμάτων .

στ) Οργάνωση νέου συστήματος ενσασκισμού λιπασμάτων σε επιλεγμένα κέντρα , και προώθηση τους απευθείας στο χωράφι , με σημαντικό περιορισμό της ανάγκης αποθηκών και του χρόνου αποθήκευσης των λιπασμάτων . Έτσι θα μειωθεί σημαντικά η επιβάρυνση από μεταφορές (που επιβαρύνει πολύ το τελικό κόστος του λιπάσματος), τα χρηματοοικονομικά έξοδα που αυξάνονται πολύ με την μακροχρόνια αποθήκευση , και το κόστος επενδύσεων για αποθηκευτικούς χώρους .

ζ) Θα γίνει προσπάθεια να γίνουν σημαντικές αλλαγές στους παραγόμενους τύπους λιπασμάτων , ώστε αυτά να καλύπτουν τις σημερινές ανάγκες , και στην παραγωγή τους να ενσωματώνονται οι γνώσεις και οι τεχνολογικές εξελίξεις που κάθε φορά έχουν πραγματοποιηθεί .

η) Το μεγαλύτερο κομμάτι της εγχώριας λιπασματοβιομηχανίας , με τον ένα ή τον άλλο τρόπο , ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα . Όλα τους τα στοιχεία, και κυρίως η χρηματοοικονομική τους συγκρότηση , θέλουν ριζική επανεξέταση. Οι αλλαγές που θα γίνουν θα είναι προϊόν κλαδικής πολιτικής που θα εκπονηθεί και θα εφαρμοσθεί στον κλάδο της λιπασματοβιομηχανίας .

θ) Στον χώρο της εκμηχάνησης των αγροτικών εργασιών , ενώ για πολλούς κλάδους και πολλές εργασίες υπάρχει μιά υπερεπάρκεια μηχανικού εξοπλισμού (και άρα σχολάζον ή υποαπασχολούμενο παραγωγικό δυναμικό που επιβαρύνει σημαντικά , με την υπαρξή του , το κόστος της παραγωγής) , σε άλλες (σε ειδικά μηχανήματα) έχουμε σοβαρές ελλείψεις και τεχνολογική υστέρηση, που πρέπει να αντιμετωπισθεί με σημαντικές επενδύσεις . Για τους λόγους αυτούς εφαρμόζουμε ένα πρόγραμμα που στηρίζεται : 1) στην ριζική αναμόρφωση της πιστωτικής μας πολιτικής προκειμένου για την απόκτηση γεωργικών μηχανημάτων 2) στην προώθηση της συνεταιριστικής εκμηχάνησης , όπου αυτό είναι δυνατόν (π.χ. βαμβανοσυλλεκτικές) 3) στην δημιουργία κέντρων τεχνικού ελέγχου αγροτικών μηχανημάτων 4) στην περιορισμένη αναγνώριση , σαν συντελεστή κόστους, του κόστους που προέρχεται από την υπαρξη αγροτικών μηχανημάτων στην εκμετάλλευση 5) στην προσπάθεια σωστής ενημέρωσης και εκπαίδευσης των αγροτών σε θέματα σχετικά με την εκμηχάνηση του αγροτικού τομέα 6) στην προώθηση σωστού μοντέλου "αξιών" στον αγροτικό χώρο . Αυτός που έχει το

" μεγάλο , δυνατό " μηχανήμα στο χωριό , που όμως δεν έχει που να το χρησιμοποιήσει , δεν είναι σπουδαίος , όπως νομίζει , αλλά θύμα της μεγαλομανίας του , για χαρά των κατασκευαστών μηχανημάτων 7) στην προώθηση των Ελληνικών ευρεσιτεχνιών και στην στήριξη της εγχώριας βιομηχανίας για την κατασκευή αγροτικών μηχανημάτων που προσιδιάζουν στις Ελληνικές συνθήκες .

Ε. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΦΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η απασχόληση με τους κλάδους της φυτικής παραγωγής αποτελεί την σημαντικότερη δραστηριότητα στα πλαίσια του αγροτικού τομέα της χώρας μας . Σε αντίθεση με τα όσα συμβαίνουν στον κοινοτικό χώρο , όπου , η φυτική παραγωγή συμμετέχει κατά 30% περίπου στο συνολικό αγροτικό εισόδημα και η ζωική παραγωγή συμμετέχει κατά 70% , στην χώρα μας η αξία της φυτικής παραγωγής ανέρχεται στο 70% του συνόλου της αγροτικής παραγωγής και η ζωική παραγωγή στο 30% του συνόλου . Το γεγονός αυτό, αποτελεί και ένα από τα πιο σημαντικά διαθρωτικά προβλήματα της Ελληνικής αγροτικής οικονομίας .

Η χώρα μας , σε γενικές γραμμές , θεωρείται αυτόνομη σε προϊόντα φυτικής παραγωγής . Πολλές φορές όμως , η μη ταύτιση της ζήτησης με την παραγωγή , για περιορισμένα χρονικά διαστήματα , μας υποχρεώνουν να κάνουμε κάποιες εισαγωγές , ενώ συγχρόνως , τηρουμένων των αναλογιών , θεωρούμαστε σημαντικοί εξαγωγείς προϊόντων φυτικής παραγωγής . Τα κύρια αντικείμενα των Ελληνικών εξαγωγών γενικώς , είναι είδη που αποτελούν προϊόντα της φυτικής παραγωγής (καπνός , σταφίδα , σιτηρά , λάδι , οπωροκηπευτικά , κλπ.) ή είναι μεταποιημένα και βιομηχανικά προϊόντα που βασίζονται στην Ελληνική φυτική παραγωγή (κονσερβες φρούτων , λαχανικών , τομάτας , κλωστούφαντουργικά προϊόντα κλπ.) .

Πολλές φορές δεν γίνεται δυνατό , λόγω διαθρωτικών , οργανωτικών κλπ. αδυναμιών ή και λόγω του υφιστάμενου ισχυρού ανταγωνισμού και της περιορισμένης , κατά περίπτωση , ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής παραγωγής , να εύρουν διέξοδο στην εσωτερική ή εξωτερική αγορά όλα τα παραγώμενα προϊόντα και μεγάλο μέρος τους οδεύει για καταστροφή στις χωματερές .

Η διάθρωση της παραγωγής , η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας , οι δυνατότητες των αγορών , οι καταναλωτικές προτιμήσεις , ή ηλικιακή σύνθεση των μονίμων φυτειών , κλπ. κλπ. , θέτουν επείγοντως το θέμα της αναδιάρθρωσης της φυτικής παραγωγής στην χώρα μας , που και αυτό συναρτάται με την συνολική αγροτική παραγωγή αλλά και με τις γενικότερες δυνατότητες απασχόλησης και απόκτησης ικανοποιητικού εισοδήματος στην ύπαιθρο .

Κυρίαρχος στόχος της πολιτικής μας , για όλους τους επιμέρους κλάδους της φυτικής παραγωγής , είναι η παραγωγή προϊόντων υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών , που θα οδηγούν στην προσφορά στον τελικό καταναλωτή , ενός άριστου προς κατανάλωση αγαθού , νωπού ή μεταποιημένου .

Πιο κάτω αναφέρουμε συνοπτικά τις βασικές μας επιλογές πολιτικής, και τα βασικά αναγκαία μέτρα , που θα εφαρμόσουμε , για την άσκηση των κυριωτέρων δραστηριοτήτων στο χώρο της φυτικής παραγωγής , που είναι :

1. Για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών .

α) Περιθώρια για σημαντικές νέες επενδύσεις υπάρχουν στο χώρο των θερμοκηπίων κηπευτικών και ανθέων , σε περιοχές που έχουν τις κατάλληλες εδαφοκλιματικές συνθήκες (υπάρχουν πολλές τέτοιες περιοχές διάσπαρτες σε όλη την χώρα) . Η διαρκώς εξελισσόμενη τεχνολογία , στο τομέα αυτό, είναι δυνατόν να εισαχθεί , να ενσωματωθεί και να αξιοποιηθεί στην χώρα μας .

β) Σε καλλιεργείες παραδοσιακές (ελιά , αμπέλι κλπ.) , που αξιοποιούν εδάφη που δεν μπορούν να δεχθούν καμιά άλλη καλλιέργεια , είναι αδύνατο και εγκληματικό να επιμένει κανείς στην αναδιάρθρωση .

γ) Η ηλικιακή και κοινωνική σύνθεση των ιδιοκτητών - παραγωγών των υπο αναδιάρθρωση εκμεταλλεύσεων , πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη , για να αναμένεται κάποιος σημαντικός βαθμός επιτυχίας στην όλη προσπάθεια .

δ) Μεγάλο μέρος των δυνάμεων με εσπεριδοειδή, ανήκουν σε μη αγρότες και έτσι είναι δύσκολο να γίνει αναδιάρθρωση σε αυτή την παραγωγή (διδακτική είναι η εμπειρία πρόσφατης προσπάθειας, που είχε περιορισμένη επιτυχία κατά

περιοχές , ενώ σε άλλες περιοχές ουσιαστικά απέτυχε) .

ε) Μεμονωμένες προσπάθειες αναδιάρθρωσης , κινδυνεύουν να δημιουργήσουν μεγαλύτερα προβλήματα , από όσα θα επιλύσουν (π.χ. εγκατάσταση θερμοκηπίου ανθέων 5 στρεμμάτων σε κάποιο νησί του Αιγαίου) .

στ) Οι ταχύτερες μεταβολές στους όρους της αγοράς και τις προτιμήσεις των καταναλωτών , κινδυνεύουν να μεταβάλουν πολλές προσπάθειες για αναδιάρθρωση σε σιατάλη πόρων και σε χαμένες προσπάθειες και ελπίδες (π.χ. πρόσφατα προβλήματα στην διάθεση καπνών Berlay , λιγώτερα προβλήματα στα Virginia κλπ.) .

ζ) Ευρεία εφαρμογή συστήματος Set Aside , όπως το προβλέπει η ΕΟΚ , έχει πολύ περιορισμένο πεδίο εφαρμογής στην χώρα μας .

η) Η όλη προσπάθεια για αναδιάρθρωση , συνδιάζεται και συνοδεύεται με προγράμματα δημιουργίας γενικότερης υποδομής (αγροτικοί και δημόσιοι δρόμοι, μικρά και μεγάλα αρδευτικά έργα , συσκευαστήρια , αποθήκες) .

θ) Ειδικά για τα προγράμματα αναδιάρθρωσης ο Τραπεζικός δανεισμός , όσον αφορά κυρίως τις διασφαλίσεις , πρέπει να υπακούει σε αναπτυξιακά κριτήρια και λιγώτερο σε αυστηρά Τραπεζικά , έτσι μιά μορφή χορήγησης εγγύησης του δημοσίου είναι αναγκαία .

ι) Σε ότι αφορά τις ετήσιες καλλιέργειες , που κανείς πιστεύει ότι η αναδιάρθρωση είναι ευκολότερη , πρέπει να ληφθή υπόψη η ανάγκη για εξειδικευμένο και πανάκριβο μηχανολογικό εξοπλισμό , που απαιτείται για κάθε καλλιέργεια , και το ότι συντηρητικοί και ηλικιωμένοι παραδοσιακοί γεωργοί , είναι δύσκολο να ασχοληθούν με νέες , αγνώστες γι αυτούς , καλλιέργειες .

2. Για την ελαιοκομία :

α) Η ελαιοκαλλιέργεια θα διατηρηθεί στα σημερινά επίπεδα . Δεν παρέχονται κίνητρα για την εφαρμογή προγραμμάτων επέκτασής της .

β) Επιδιώκεται αύξηση της παραγωγικότητας των υπερηλίκων δένδρων στις περιοχές των νησιών του Ιονίου , του Αιγαίου , την Κρήτη με την εφαρμογή ενός προγράμματος ανανέωσής τους (καρατόμηση) .

γ) Οπου είναι δυνατόν (Κρήτη , Πελοπόννησος) , και με προυποθέσεις , γίνεται μερική εκρρίζωση και δημιουργία θερμοκηπίων ή εγκατάσταση φυτειών υποτροπικών φυτών .

δ) Συνεχίζεται , με τις αναγκαίες προσαρμογές , η εφαρμογή προγράμματος ανάπτυξης της υποδομής του κλάδου με αύξηση των ελαιοδεξαμενών , εκσυγχρονισμό ελαιотреβείων και πυρηνελαιουργείων , και εκσυγχρονισμό των μονάδων επεξεργασίας βρώσιμης ελιάς .

ε) Επιδιώκουμε την διατήρηση παραδοσιακών αγορών των ελαιοκομικών προϊόντων μας στο εξωτερικό , και απόκτηση νέων αγορών , κυρίως με διάθεση επωνύμων τυποποιημένων και αυστηρά ποιοτικά ελεγμένων προϊόντων .

3. Για τον καπνό :

α) Επιδιώκουμε προσαρμογή , ποσοτικά , της παραγωγής μας στο επίπεδο παραγωγής του 1980 (125.000 τόννους) .

β) Στοχεύουμε , στον δραστικό περιορισμό των προβληματικών ποικιλιών (τσεμπέλια , μαυρά αργούς , μαύρα φθιώτιδας κλπ.) και την αντιμετάστασή τους από επιθυμητές ποικιλίες .

γ) Με φροντίδα του Οργανισμού Καπνού εφαρμόζουμε τα συμβόλαια καπνοκαλλιέργειας , όχι μόνο για την εξασφάλιση της ακώλητης ροής των σχετικών κοινοτικών επιδοτήσεων , αλλά και για να υπάρξει έλεγχος στην ποιότητα των παραγόμενων καπνών .

δ) Περιορισμός των καλλιεργειών ανατολικού καπνού σε ξηρικές εκτάσεις και

πολύ προσεκτική χρήση λιπασμάτων , για να πετύχουμε τις ποιότητες για τις οποίες η χώρα μας ήταν γνωστή , και που δυστυχώς σταδιακά απωλέσαμε .

4. Για το μπάμπάκι :

α) Στόχος μας είναι η διατήρηση της καλλιεργούμενης έκτασης στα 2,2- 2,5 εκ. στρέμματα , για να καλύπτονται οι ανάγκες της Ελληνικής κλωστοϋφαντουργίας . Είναι αποδεκτό και κατανοητό να εισάγουμε κάποιες ποσότητες μπαμπακιού , από ποιότητες που δεν παράγουμε (μακρόινα) , και να εξάγονται ποσότητες κατωτέρων κυρίως ποιοτήτων που δεν απορροφά η , υψηλών απαιτήσεων , Ελληνική βαμβακοϋργία .

β) Επιδίωξη μας , σε κοινοτικό επίπεδο , είναι να διατηρηθεί τουλάχιστον το όριο της ενισχυόμενης παραγωγής στο επίπεδο των 620.000 - 650.000 τόννων .

γ) Συνέχιση της προσπάθειας για δημιουργία βελτιωμένων ποικιλιών , αποδοτικών , προσαρμοσμένων στο Ελληνικό οικολογικό περιβάλλον , με τα απαραίτητα ειδικά πλεονεκτήματα (πρωιμότητα , αντοχή στο ψύχος για τις βόρειες περιοχές , αντοχή στις αδρομυκώσεις , και σε άλλες ασθένειες , κλπ.) .

δ) Συνέχιση της προσπάθειας , για την ανάπτυξη Συνεταιριστικών Ομάδων Παραγωγών , με αξιοποίηση των ΚΑΝ 389/82 και 3465/87 . Εφοδιασμός αυτών των Ομάδων με βαμβακοσυλλεκτικές και άλλα μηχανήματα για την καλύτερη εκμηχάνιση της παραγωγής .

ε) Ενίσχυση της προσπάθειας για σποροπαραγωγή , κυρίως μέσω των συνεταιρισμών , και αναβάθμιση , θεσμική και λειτουργική , των υπηρεσιών ελέγχου και πιστοποίησης βαμβακοσπόρου .

στ) Ολοκλήρωση του προγράμματος χημικής αποχλόωσης του σπόρου . Συνεχής διάφωτιση των παραγωγών για τα πλεονεκτήματα χρήσης αποχλωμένου σπόρου κατά την σπορά .

ζ) Βελτίωση των συνθηκών εκκόχισης στα συνεταιριστικά και ιδιωτικά εκκοκιστήρια για την παραγωγή τυποποιημένου μπαμπακιού .

η) Εγκαιρή και ειάρκης χρηματοδότηση , για την συγκέντρωση και εμπορία , κατά την εποχή της συγκομιδής .

ι) Δημιουργία τριτοβάθμιας κλαδικής συνεταιριστικής οργάνωσης μπαμπακιού .

5. Για τα σιτηρά :

Οί διαφαινόμενες προοπτικές (βλέπε και Γενικό Μέρος) είναι ευνοϊκές για τους καταναλωτές , αλλά δυσσίωνες για τους παραγωγούς σιτηρών . Οι τιμές θα μειωθούν συνεπεία του παγκόσμιου ανταγωνισμού και της μειωμένης κοινοτικής προστασίας . Προγραμματίζουμε να μειωθούν οι εκτασεις , τουλάχιστον οι αρδευόμενες που καλλιεργούνται με μαλακό σιτάρι και να αποδωθούν στην καλλιέργεια αραβοσίτου και κτηνοτροφικών φυτών . Προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών σιτηρών , μέσω και της μείωσης του κόστους παραγωγής τους , θα είναι η προσπάθεια απάντησής μας στις πιέσεις που θα δεχθεί ο κλάδος αυτός της φυτικής παραγωγής .

6. Για τα ζαχαρότευτλα :

Και σε αυτόν τον κλάδο, θα αντιμετωπισθούν μεγάλα προβλήματα (η τιμή της ζάχαρης τρίτων χωρών , πολλές φορές, είναι τρεις φορές μικρότερη από την τιμή της κοινοτικής ζάχαρης). Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων , προτείνουμε :

α) Την διατήρηση της καλλιεργούμενης με ζαχαρότευτλα έκτασης στο επίπεδο των 400.000 στρεμμάτων .

β) Την προσπάθεια για βελτίωση της ποσότητας , της παραγόμενης και παραλαμβανόμενης ζάχαρης κατά στρέμμα τευτλοκαλλιέργειας ("ζάχαρι στο σακί ") , με την βελτίωση της τεχνολογίας που εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (καλλιέργεια , βιομηχανική επεξεργασία) .

γ) Επενδύσεις μεγάλης κλίμακας, για την αξιοποίηση των υποπροϊόντων , τόσο της τευτλοκαλλιέργειας , όσο και της ζαχαρουργίας . Με αυτές τις επενδύσεις θα ενισχυθούν σοβαρά και η Ελληνική κτηνοτροφία (εξασφάλιση ζωοτροφών) και η Ελληνική βιομηχανία (παραγωγή βασικών πρώτων υλών χημικής βιομηχανίας) .

δ) Προσπάθεια για γεννητική βελτίωση και παραγωγή σπόρου κατάλληλου για τις Ελληνικές συνθήκες και που μειώνει το κόστος καλλιέργειας και παραγωγής τεύτλων (γεννητικά μονόσπερμα) .

ε) Συστηματική , κοινή προσπάθεια αντιμετώπισης ασθενειών (κερκόσπορα , ριζομανία , κλπ.) .

7. Για την αμπελουργία :

α) Στόχεύουμε στην βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων κρασιών , με μείωση του κόστους παραγωγής και χωρίς σημαντική αύξηση των παραγόμενων ποσοτήτων .

β) Κάνουμε αναδιάθρωση αμπελώνων , ώστε να δημιουργηθούν συνεχόμενοι αμπελώνες , μεγάλης έκτασης , φυτευμένοι με εκλεκτές ποικιλίες , στις σωστές αποστάσεις , ώστε να χρησιμοποιούνται μηχανήματα για την μείωση του κόστους εργασίας . Αξιοποιείται ο ΚΑΝ 895 .

γ) Εφαρμόζουμε πρόγραμμα εκκρίζωσης σταφίδας σε πεδινές εκτάσεις και διατηρούμε την παραγωγή της κυρίως στα επικλινή , που δεν μπορεί να καλλιεργηθεί τίποτα άλλο αποδοτικά .

δ) Ενισχύεται η προσπάθεια για διάθεση της σουλτανίνας , στην εσωτερική αγορά αλλά και για εξαγωγές στις χώρες της ΕΟΚ , σαν επιτραπέζιο σταφύλι .

8. Για τα πυρηνόκαρπα :

α) Στοχεύουμε στην διατήρηση της παραγωγής σε σταθερά επίπεδα .

β) Προωθούμε αναδιάθρωση της παραγωγής με ποικιλίες που προσαρμόζονται στις απαιτήσεις της αγοράς και τις προδιαγραφές της μεταποίησης . Προωθείται η αντικατάσταση των ποικιλιών συμπυρήνων ροδακίνων που παρουσιάζουν προβλήματα στην μεταποίηση .

γ) Βελτιώνουμε τις δομές και τους θεσμούς μεταποίησης και εμπορίας .

δ) Δεν ενθαρρύνουμε την επέκταση της καλλιέργειας των ροδακίνων .

ε) Επιδιώκεται η σταθεροποίηση της παραγωγής των βερικόκων στους 130.000 τόν.

στ) Προωθούνται οι υπερπρώιμες ποικιλίες βερικόκων , εφόσον τα τεχνολογικά

τους χαρακτηριστικά και οι οργανοληπτικές τους ιδιότητες το επιτρέπουν , για την διεύρυνση της εξαγωγικής περιόδου .

ζ) Προωθείται , με βάση τις συνεταιριστικές οργανώσεις , η διεύρυνση της εσωτερικής αγοράς , η οποία παρουσιάζει σημαντικά περιθώρια .

η) Εφαρμόζεται εκτεταμένο πρόγραμμα εξυγίανση των με προβλήματα ιδιωτικών και συνεταιριστικών μονάδων μεταποίησης , γιατί είναι ένα αξιόλογο παραγωγικό δυναμικό που πρέπει να αποδίδει και για να βοηθηθεί η απορρόφηση των προϊόντων .

9. Για τα εσπεριδοειδή :

Εξασφάλιση του κατάλληλου αναπαραγωγικού υλικού για την βελτίωση στο σταδιο της παραγωγής .

β) αύξηση του ποσοστού βελτιωμένων ποικιλιών (πρωίμων και οψίμων) στο σύνολο της καλλιέργειας .

γ) Μικρή αύξηση της καλλιέργειας των λεμονιών , 8% σε μία 5ετία .

δ) Αύξηση της εκτός εποχής λεμονοπαραγωγής κύρια με ποικιλίες Αδαμοπούλου και Lisbon στις απροσβλητες από κορυφοξήρα περιοχές, ενώ στις μη παγετόπληκτες θα προωθηθεί και η ποικιλία Eurica .

ε) Επέκταση της καλλιέργειας των μανταρινιών με επιθυμητή αύξηση της παραγωγής κατά 10% σε μία 5ετία .

στ) Επέκταση της καλλιέργειας των Grape Fruits .

ζ) Αξιοποίηση των υποπροϊόντων της χυμοποίησης με παραγωγή αιθερίων ελαίων, πηκτινών , ζωοτροφών.

ΣΤ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Οι άμεσοί μας στόχοι για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και τους όρους ζωής , εισοδήματος και εργασίας των κτηνοτρόφων είναι :

α) Η λήψη άμεσων μέτρων για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και εργασίας των κτηνοτρόφων με την παροχή δικαιώματος , κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς , για την δημιουργία κατοικιών και χώρων σταυλισμού των ζώων τους, κοντά στους χώρους βόσκησης , και την εκπόνηση και εφαρμογή κατάλληλων στεγαστικών προγραμμάτων .

β) Η κάλυψη απο εγχώριες πηγές του συνόλου σχεδόν των αναγκών σε ζωοτροφές.

γ) Η μείωση του κόστους παραγωγής όλων των κτηνοτρόφικών προϊόντων και η

βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους , κατ' αρχήν μέσα στα πλαίσια της ΕΟΚ .
δ) Η βελτίωση της ποιότητας των προσφερομένων στην κατανάλωση ζωοκομικών προϊόντων .

ε) Η υποκατάσταση του μεγίστου δυνατού μέρους των εισαγόμενων ζωοκομικών προϊόντων , με στόχο την μείωση κατά 30% της συναλλαγματικής εκροής .

στ) Η αποφυγή της παραπέρα μείωσης του αριθμού και της έκτασης των βοσκοτόπων , που προέρχεται από την απόδοση βοσκήσεων εκτάσεων στη φυτική παραγωγή ή την αλλαγή χρήσης της γης (οικοπεδοποίηση κλπ.) .

ζ) Η μέση ποσοτική αύξηση , σε μία 5ετία , κατά 25-30% σε όλους τους κλάδους της ζωικής παραγωγής , στην πτηνοτροφία , που η επιθυμητή αύξηση είναι κατά 10% περίπου .

Συνοπτικά , οι ειδικότεροι στόχοι και τα μέτρα πολιτικής , κατα επιμέρους κλάδο , που προβλέπει το προγραμμά μας είναι :

1. Γιά τα μεγάλα ζώα (βοτρώφια - μόνονπλα) , εφαρμογή προγραμμάτων που αφορούν :

α) Τη βελτίωση της ποιότητας του γάλακτος .

β) Την , σε συγχρονες βάσεις , καταγραφή του γεννητικού υλικού και δημιουργία και τήρηση γενεαλογικών βιβλίων γιά τα αναπαραγωγικά ζώα .

γ) Την ίδρυση σταθμών συγκέντρωσης - προψυξης γάλακτος .

δ) Την οργάνωση της μεταφοράς τοπικών πλεονασμάτων γάλακτος .

ε) Την δημιουργία συγχρόνων ιπποφορβείων και την τήρηση των καταλλήλων γενεαλογικών βιβλίων γιά την παρακολούθηση, αξιοποίηση, και αναβάθμιση του γεννητικού υλικού στα μόνονπλα .

στ) Την διάσωση και βελτίωση του πληθυσμού των μικροσώμων αλόγων Σκύρου .

2. Γιά την αιγοπροβατοτροφία :

Γενικά , επιδιώκεται η αύξηση της παραγωγής αιγοπροβείου κρέατος και γάλατος , με παράλληλη μείωση του κόστους παραγωγής . Τι αυτόν τον σκοπό :

α) Ενισχύεται η βελτίωση και η επέκταση των υφισταμένων αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων (κτήρια , μηχανολογικός εξοπλισμός , μέσα διατροφής , κλπ.) με στόχο την αύξηση του μέσου βάρους των σφαγίων και της μέσης απόδοσης γάλακτος κατά ζώο . Παράλληλα , σε περιοχές που προσιδιάζουν σε κάτι τέτοιο, εμμένουμε στην εξασφάλιση υψηλής ποιότητας σφαγίου , με μικρά βάρη , και με χρήση εκτατικών μεθόδων εκτροφής .

β) Εντατικοποιείται η εφαρμογή προγραμμάτων βελτίωσης των βοσκοτόπων , με στόχο την πληρέστερη και οικονομικότερη διατροφή των ζώων .

γ) Παρέχεται τεχνική βοήθεια στις συνεταιριστικές οργανώσεις γιά την διακίνηση και εμπορία αιγοπροβείου κρέατος και γάλατος , καθώς και ζώων αναπαραγωγής.

δ) Επιδιώκεται , σε κοινοτικό επίπεδο, να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιομορφίες της χώρας μας στην παραγωγή κρέατος αιγοπροβάτων , και ιδίως κατσικιών, πρό πάντων κατά τον καθορισμό των εμπορικών περιόδων .

3. Για την χοιροτροφία :

Η αύξηση της παραγωγής επιδιώκεται με την αύξηση του αριθμού των σφαγίων, με απώτερο στόχο την αυτάρκεια της χώρας σε χοιρινό κρέας . Γι αυτό:

- α) Ενισχύεται ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση των χοιροτροφικών μονάδων οικογενειακού τύπου , δυναμικότητας μέχρι 50-80 χοιρομητέρων , και κυρίως εκείνων που βρίσκονται στα χέρια εμπειρών χοιροτρόφων .
- β) Ιδρύονται , ή οργανώνονται καλύτερα , σταθμοί ελέγχου των αποδόσεων των κάρων από κρατικά ιδρύματα , μέσω των οποίων , θα γίνεται ο έλεγχος και η επίλογη αρσενικών υψηλού κληρονομικού δυναμικού .
- γ) Προωθείται η εισαγωγή κάρων υψηλής γεννητικής σιάνθης και η δημιουργία, από συνεταιριστικές οργανώσεις , ή από ειδικά εκπαιδευμένους και με κατάλληλες εγκαταστάσεις χοιροτρόφους , μεγάλων πυρήνων καθαρόαιμης φυλής αναπαραγωγικών ζώων . Καθορίζεται ισχυρή αρχική επιδότηση για την κάλυψη στοιχείων του κόστους αυτής της δραστηριότητας .
- δ) Καθορίζονται σαφείς και ρεαλιστικοί υγειονομικοί κανόνες που αφορούν τις εγκαταστάσεις και επεκτάσεις των χοιροστασιών, την διάθεση των λημμάτων , την συμμετοχή του κράτους στο κόστος των σχετικών επενδύσεων . Λαμβάνεται πρόνοια για την άμεση , αποτελεσματική , και με το μικρότερο κοινωνικό και οικονομικό κόστος ρύθμιση των σχετικών προβλημάτων .

4. Για την πτηνοτροφία :

- α) Ενθαρρύνεται ο εκσυγχρονισμός των εκμεταλλεύσεων οικογενειακού τύπου .
- β) Προωθείται η διάδοση και εφαρμογή συγχρόνων ζωοτεχνικών μεθόδων , με την διοργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης των πτηνοτρόφων , την έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και την αξιοποίηση του γεωτεχνικού δυναμικού της χώρας .
- γ) Εφαρμόζεται , με προσαρμογή στις σημερινές ανάγκες , τομεακό πρόγραμμα για την ίδρυση και τον εκσυγχρονισμό πτηνοσφαγείων , την ίδρυση κέντρων συσκευασίας κρεάτων , κέντρων ωοσκόπισης και συσκευασίας , και μονάδων επεξεργασίας πτηνοτροφικών προϊόντων .
- δ) Δίνεται μέριμνα στην αξιοποίηση των υποπροϊόντων των πτηνοσφαγείων .
- ε) Ενισχύονται οι συνεταιριστικές οργανώσεις των πτηνοτρόφων για 1) την προμήθεια μέσων μεταφοράς και την κατασκευή αποθηκών και ψυκτικών θαλάμων . 2) την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους στους τομείς σφαγής , επεξεργασίας , τυποποίησης και εμπορίας κρέατος πουλερικών . 3) στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους στους τομείς της εμπορίας αβγών στην εγχώρια αγορά και την εξαγωγή των πλεονασμάτων .

Ζ. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΔΑΣΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

(ακολουθεί ιδιαίτερο κείμενο , απο Β. Γιωτάκη)

Η. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ

Η αλιεία συμβάλλει σημαντικά :

- α) στην κάλυψη μέρους των διατροφικών αναγκών του λαού μας σε πρωτεΐνες υψηλής βιολογικής αξίας .
- β) στο εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων μέσα από τις εξαγωγές ή την υποκατάσταση εισαγωγών .
- γ) στην εξασφάλιση απασχόλησης σε πληθυσμούς απομακρυσμένων και προβληματικών περιοχών , που δεν έχουν εναλλακτικές δυνατότητες απασχόλησης .

Ο σχεδιασμός της αλιευτικής ανάπτυξης και η εφαρμογή ενός προγράμματος πρέπει να γίνεται με χρονικά όρια ικανά για την εμφάνιση , σε σημαντικό βαθμό , των αποτελεσμάτων του . Έτσι ένα πρόγραμμα , όπως το δικό μας , για την αναδιάρθρωση του αλιευτικού μας στόλου , και την αριστοποίηση των όρων διαχείρισης των αλιευτικών δυνατοτήτων μας , πρέπει να είναι τουλάχιστον 20ετές , ενώ ένα πρόγραμμα υδατοκαλλιεργειών πρέπει να είναι τουλάχιστον 10ετές .

Στόχοι ενός προγράμματος αλιευτικής ανάπτυξης , στα πλαίσια μιά πολιτικής ισόρροπης ανάπτυξης και ορθολογικής εκμεταλλεύσης των φυσικών πόρων , όπως είναι το πρόγραμμά μας , είναι :

- α) Η προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος .
- β) Η διατήρηση και αναβάθμιση των αλιευτικών πεδίων .
- γ) Η ελαχιστοποίηση , βραχυπρόθεσμα , του ελλείματος στο ισοζύγιο πληρωμών για αλιεύματα και αλιευτικά προϊόντα , και η επίτευξη , μακροπρόθεσμα , πλεονάσματος .
- δ) Η εξασφάλιση σταθερής απασχόλησης και η ενίσχυση των εισοδημάτων των ενεργά ασχολούμενων με την αλιεία .
- ε) Η δημιουργία υποδομής , για μιά επιστημονικά ορθή και οικονομικά συμφέρουσα εκμετάλλευση των αλιευτικών δυνατοτήτων που υπάρχουν .
- στ) Η κατάρτιση επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού κατάλληλου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες . Παράλληλα απαιτείται εντατικοποίηση της έρευνας με προτεραιότητα στην εφηρμοσμένη έρευνα αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών .
- ζ) Η ενίσχυση των συνεταιριστικών , και άλλων μορφών κοινωνικής οργάνωσης, οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον αλιευτικό χώρο , και η λήψη μέτρων κοινωνικής πολιτικής για τους ασχολούμενους με την αλιεία .

Τα μέτρα πολιτικής που προκρίνουμε είναι :

1. Για τον αλιευτικό στόλο :

- α) Καθιέρωση σύγχρονου μητρώου αλιευτικών σκαφών .
- β) Έκδοση αδειών επαγγελματικής αλιείας σε σκάφη , με βάση μόνο τα τεχνικά χαρακτηριστικά του σκάφους .
- γ) Θέσπιση αγωγιάτου ορίου ηλικίας αλιευτικών σκαφών .
- δ) Κατάργηση δυνατότητας μεταβίβασης αδειών αλιείας με ορισμένα εργαλεία , από άτομο σε άτομο .
- ε) Επαναπροορισμός τρόπου υπολογισμού της ολικής χωρητικότητας .

στ) Μείωση του αριθμού των αλιευτικών σκαφών , με διατήρηση ή και με μικρή αύξηση , της ολικής χωρητικότητας .

ζ) Καθιέρωση , και προώθηση ναυπήγησης , συγκεκριμένων τύπων αλιευτικών σκαφών , προσαρμοσμένων στις συνθήκες των Ελληνικών θαλασσών .

η) Απαγκίστρωση από αδόκιμους και περωχημένους ορισμούς - κατατάξεις, που υπάρχουν σήμερα (παράκτια , μέση, κλπ. αλιεία), και σαφής καθορισμός αλιευτικών εργαλείων , με έλεγχο του αριθμού τους .

θ) Εφαρμογή μακροχρονίου προγράμματος εκσυγχρονισμού και αντικατάστασης αλιευτικών σκαφών με σαφείς προτεραιότητες .

ι) Εφαρμογή προγράμματος οριστικής απόσυρσης σκαφών , με προτεραιότητα στα σκάφη που χρησιμοποιούν βλαπτικά εργαλεία και έχουν μεγάλη ηλικία .

2. Για τις υδατοκαλλιεργείες :

α) Προσδιορισμός ζωνών ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών και νομοθετική τους κατοχύρωση . Προσδιορισμός επιθυμητού μεγέθους μονάδων .

β) Εφαρμογή προγράμματος αξιοποίησης λιμνοθαλασσών με ημιεντατικές και σύγχρονες εκτατικές μεθόδους .

γ) Θεσπίση ευέλικτου και αντιγραφειοκρατικού συστήματος για την αντιμετώπιση των διαδικασιών έγκρισης νέων μονάδων υδατοκαλλιεργειών .

δ) Προώθηση καλλιεργειών εντατικής μορφής στα είδη εκείνα που υπάρχει τεκμηριωμένη τεχνολογία , ελαστικότητα ζήτησης , και συγκριτικά βιοτεχνολογικά πλεονεκτήματα .

ε) Στήριξη των δημιουργουμένων μονάδων μέχρι την πρώτη παραγωγή και δημιουργία τράπεζας πληροφοριών .

στ) Σύσταση Μόνιμης Διάσκεψης για την Ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών , σαν επιτελικό όργανο .

ζ) Εφαρμογή προγράμματος εμπλουτισμού σε ποταμούς και λίμνες .

η) Συμπλήρωση δικτύου σταθμών παραγωγής γόνου και αποδεικτικών μονάδων , υπό την εποπτεία δημόσιου φορέα .

θ) Ανάπτυξη , κατά προτεραιότητα , των οστρακοκαλλιεργειών .

ι) Προώθηση προγράμματος συλλογής αγρίου γόνου για τις εκτροφές .

3. Για την σπογγαλιεία και την αλιεία κοραλλιών :

α) Προσπάθεια να δοθεί βίρος στην εμπορία και την επεξεργασία των σπόγγων . Ανάδειξη της Καλύμνου σαν Ευρωπαϊκού Κέντρου εμπορίας σπόγγων .

β) Κατάργηση των ενισχύσεων ανά κιλό παραγωγής και αντικατάστασή τους με αυξημένες ενισχύσεις για εκσυγχρονισμό όσων σκαφών θα συνεχίσουν την αλιεία σπόγγων ή για αντικατάσταση των σκαφών με αλιευτικά αλιείας τόννου - ξιφία .

γ) Εμμονή μας στην διαπραγμάτευση διμερών διακρατικών συμφωνιών που μας εξασφαλίζουν δικαιώματα σπογγαλιείας . Εκτιμούμε πως , κίνηση για την ένταξη των σπόγγων στα προϊόντα αλιείας , ώστε να περιληφθούν στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική, δεν μας συμφέρει , μιάς και με τις διμερείς συμβάσεις επιτυγχάνουμε περισσότερα .

δ) Αυστηρή αστυνόμευση των θαλάσσιων περιοχών που έχουν κοράλλια . Έλεγχος στην σκαπιμότητα , κατά περίπτωση, έκδοσης αδειών για κοραλλιοαλιεία . Προσπάθεια για την εγχώρια αξιοποίηση των αλιευόμενων κοραλλιών (βιοτεχνίες κοσμημάτων). Προστασία του ενάλιου αρχαιολογικού μας πλούτου που πολλές φορές κινδυνεύει από αρχαιοκαπήλους που χρησιμοποιούν την αλιεία κοραλλιών

ή την σπογγαλιεία σαν μηχανισμό απόκρυψης της παράνομης δραστηριότητάς τους.

4. Για την εμπορία και μεταποίηση αλιευμάτων και αλιευτικών προϊόντων :

- α) Αναμόρφωση του πλαισίου εμπορίας αλιευτικών προϊόντων με ανασυγκρότηση του κρατικού φορέα εμπορίας (ΕΤΑΝΑΛ) .
- β) Καθιέρωση εισφοράς επί όλων των διακινουμένων αλιευμάτων (προβλέπεται ήδη από τον νόμο 1790/88 , αλλά δεν εισπράτεται μέχρι τώρα) .
- γ) Δημιουργία δικτύου αλιευτικών σταθμών συγκέντρωσης και περιορισμένη διεύρυνση του αριθμού των ιχθυοσκαλών .
- δ) Εφαρμογή κανόνων τυποποίησης και υγιεινής των αλιευμάτων .
- ε) Δημιουργία τοπικών αγορών αλιευμάτων από τους ΟΤΑ .
- στ) Προώθηση βιομηχανίας αλιευτικών εφοδίων .
- ζ) Αναδιάρθρωση παραγωγής , με κατεύθυνση την ψύξη , τυποποίηση , και παρασκευή ετοιμών σκευασμάτων .
- η) Εξσυγχρονισμός των βιώσιμων μονάδων κονσερβοποίησης και αλιπάστων .
- θ) Ρυθμίσεις για την δυνατότητα εξασφάλισης πρώτης ύλης σε σταθερή βάση .

5. Για την αλιευτική έρευνα και εκπαίδευση :

- α) Δημιουργία μεταπτυχιακών τμημάτων αλιείας , υδατοκαλλιεργειών και γενικώτερα διαχείρισης υδάτινων πόρων (πρόγραμμα παιδείας) .
- β) Αναβάθμιση προπτυχιακών πανεπιστημιακών και ανωτέρων σπουδών (πρ. παιδείας) .
- γ) Μόνιμες ταχύρυθμες επιμορφώσεις τεχνικών (αλιεία και υδατοκαλλιεργείες) και δημιουργία κινητής μονάδας εκπαίδευσης .
- δ) Αναδιοργάνωση ΕΚΘΕ και αυτοτελής λειτουργία Ινστιτούτου Αλιευτικής Τεχνολογίας και Ινστιτούτου Υδατοκαλλιεργειών .
- ε) Λειτουργία σταθμού λιμνολογικών ερευνών .
- στ) Κατάρτιση και εφαρμογή προγράμματος για την μελέτη της βιολογίας και οικολογίας των κυριωτέρων ειδών . Προσδιορισμός των διαθέσιμων αποθεμάτων και σύνταξη αλιευτικών χαρτών .
- ζ) Σύνταξη και διανομή εκλαικευμένων εντύπων με βασικές πληροφορίες για τις αρχές διαχείρισης των αλιευτικών αποθεμάτων , και για τις υφιστάμενες και εφαρμοζόμενες τεχνολογικές μεθόδους .
- η) Προώθηση αποστολών πειραματικής αλιείας .

6. Για τους κρατικούς φορείς στήριξης της αλιείας :

- α) Αναδιοργάνωση υπηρεσιών αλιείας του Υπ. Γεωργίας . Διατήρηση μόνο κανονιστικών και διοικητικών αρμοδιοτήτων .
- β) Δημιουργία Οργανισμού Αλιείας με αρμοδιότητες την στήριξη και την προώθηση εφ'εφευρέσεων , την διεύθυνση και διαχείριση των σταθμών έρευνας - παραγωγής γόνου - αποδεικτικών μονάδων .
- γ) Διακλαδική στελέχωση , των υπηρεσιών στήριξης , και μετεκπαίδευση - επιμόρφωση του προσωπικού .
- δ) Αναβάθμιση και διεύρυνση σύνθεσης του Συμβουλίου Αλιείας , με συμμετοχή εκπαιδευτικών , παραγωγικών και καταναλωτικών φορέων .
- ε) Στελέχωση , και εξοπλισμός με σύγχρονα μέσα , των υπηρεσιών επιτήρησης .

7. Για τους παραγωγικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο της αλιείας:

- α) Ουσιαστικός έλεγχος για την χορήγηση επαγγελματικών αδειών αλιείας , και κατάρτιση μητρώου ψαράδων (κατηγορία μητρώου αγροτών) .
- β) Καθιέρωση , ενιαίου κατά το δυνατόν , συστήματος ασφάλισης αλιεργατών και θέσπιση μηχανισμών προστασίας τους από την ανεργία .
- γ) Άμεση συγκρότηση τριτοβάθμιας συνεταιριστικής κλαδικής οργάνωσης για την αλιεία .
- δ) Οργάνωση αλιευτικών συλλόγων , με αναλογική εφαρμογή του νομου 1365.
- ε) Προώθηση οργάνωσης των υδατοκαλλιεργειών και καθιέρωση σχετικού μητρώου (κατηγορία μητρώου αγροτών)
- στ) Στήριξη δημιουργίας Οργανώσεων Παραγωγών , που είναι δέκτες εφαρμογής κοινοτικών πολιτικών , ιδιαίτερα όπου κοινοτικοί περιορισμοί εμποδίζουν την αναγνώριση συνεταιρισμών σαν τέτοιες οργανώσεις .

8. Για το θεσμικό πλαίσιο στην αλιεία :

- α) Προώθηση της συμμετοχής των ΟΤΑ στην εκμετάλλευση τοπικών πλουτοπαραγωγικών πόρων σε συνεργασία και με συνεταιριστικούς φορείς ή ακόμα και μόνο με τους εργαζόμενους στην αντίστοιχη δραστηριότητα .
- β) Συνολική αναμόρφωση , συμπλήρωση και κωδικοποίηση της αλιευτικής νομοθεσίας .
- γ) Καθιέρωση μηχανισμών σωστών προσδιορισμών των κατά τόπους αλιευτικών δραστηριοτήτων (έλεγχος αδειών) και προσδιορισμός ελαχίστων , προς αλίευση , μεγεθών στα σπουδαιότερα είδη .
- δ) Σχεδιασμός και εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου στην αλιεία σε συνεργασία και με συμμετοχή των εργαζομένων σε αυτή .

9. Για την " Κοινοτική " μας πολιτική στην αλιεία :

- α) Επιδίωξη αντιθέσεως των διατάξεων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, που σήμερα ισχύουν , τόσο στον τομέα της κοινής δράσης, όσο και στον τομέα των διαθρώσεων . Στόχος μας είναι, με την αναμόρφωση , να λαμβάνονται υπόψη, οι ιδιομορφίες του Μεσογειακού χώρου και της Ελληνικής αλιείας .
- β) Καθιέρωση ζώνης αλιείας 12 μιλίων στα πλαίσια της ΕΟΚ .
- γ) Τροποποίηση των ορίων αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών .
- δ) Αναθεώρηση των όρων της κοινής οργάνωσης των αγορών των αλιευτικών προϊόντων , ώστε να επωφελούνται και τα είδη του Μεσογειακού χώρου .

Αθήνα 7 - 8/4/91